MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Giedra, temperatūra apie 80°, naktį 60°
Saulė teka 6:22, leidžiasi 7:15

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI Kaina 5c Gr. Il. Trečiadienis, Rugsėjo - September 8 ., 1954 m. Price 5c 211

ARSIOS KAUTYNES KINIJOS PAKRASCIUOSE

L. SOCIALDEMOKRATŲ SUVAŽIAVIME SVARSTYTI LAISVINIMO KLAUSIMAI

Pasmerkė tautininkų kiršinimo veiklą, nukreiptą prieš VLIKo ir ALTo vadovaujančius asmenis

BROOKLYNAS, N. Y. — Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Federacija rugsėjo 4 ir 5 dieną turėjo savo metinį suvažiavimą, kuriame dalyvavo 35 atstovai iš skyrių po visą Ameriką, o taip pat svečių iš Amerikos ir Kanados. Tarp pačių įžymiųjų veikėjų buvo prof. inž. J. Kaminskas ir prof. dr. Gudavičius.

Amerikos Balso korespondentai užrekordavo suvažiavimo eigą ir svarbiąsias kalbas kaip Kaminsko ir kitų ir perdavė į Amerikos Balsas perdavė pavergtiesiem tautiečiam ALTO sekretoriaus Dr. P. Grigaičio pareiškimą.

Organizaciniai reikalai

Suvažiavime buvo apsvarstyti ir patvirtinti valdybos ir revizijos komisijos metiniai pranešimai apie organizacijos veiklą. Suvažiavimas patvirtino įsteigtą literatūros fondą, o taip pat pranešimą apie organizacijos organo savaitraščio Keleivis finansus. Keleivio turtas siekia $27,-000, iš jo $12,000 grynais pinigais.

Laisvinimo problemos

Suvažiavime plačiai nagrinėtos Lietuvos išlaisvinimo problemos, taip pat santykiai su kitomis grupėmis, įeinančiomis į Amerikos Lietuvių Tarybą. Suvažiavime priimtas nutarimas, smerkiąs tautininkų kenkimo taktiką ir jų spaudą, kuri nuolat puldinėja Lietuvos Vyriausiąjį Išlaisvinimo Komitetą ir Amerikos Lietuvių Tarybos vadovaujančius asmenis.

Dėkoja atst. Kerstenui

Socialdemokratų suvažiavimas pasiuntė padėkos laišką Kongreso atstovui Charles Kerstenui už jo nuopelnus demaskuojant komunistų užgrobimus ir tautos valios falsifikavimą.

Dr. Grigaitis Vitaičio laidotuvėse

Dr. Grigaitis trečiadienį išvyksta į Washingtoną susitikti su Kerstenu ir jo štabo nariais tartis dėl tolimesnių Lietuvos užgrobimo tyrinėjimų. Pirmadienį ALTO sekretorius nuvyko į Garšvos koplyčią pagerbti mirusį SLA veikėją Stasį Vitaitį ir pareiškė užuojautą velionies žmonai bei SLA vadovybės nariams.

S. E. Vitaitis, ilgametis Tėvynės redaktorius, laidojamas šį antradienį. Dr. Grigaitis atidėjo iki trečiadienio savo kelionę į Washingtoną, norėdamas dalyvauti Vitaičio laidotuvėse.

Psichologas liepia senatoriui McCarthy patikrinti sveikatą

Sergąs "tortologija"

NEW YORKAS. — Dr. G. M. Gilbert, Michigano koledžo psichologijos profesorius, tyrinėjęs nacių vadų psichiką Nuernberge, iškėlė psichologų suvažiavime mintį, kad senatorius McCarthy dėl savo ir visuomenės labo turėtų eiti pasitikrinti sveikatą pas šios srities ekspertus.

Dr. Gilberto tvirtinimu, sen. McCarthy sergąs "tortologia pathologica". Ši liga esanti kiek skirtinga nuo nacių vadų ligos, kurią jis vadina psichopatologiniu melavimu. Dr. Gilbert sako, kad jis taip nekalbėtų apie McCarthy, jei nebūtų ištyręs tokių nacių vadų sveikatą, kaip Goeringo, Franko ir Schachto.

IŠ VISO PASAULIO

Taisosi atominis ligonis

TOKIJAS. — Vienas iš 23 japonų žvejų, nukentėjusių šį pavasarį nuo Amerikos bandomų vandenilio bombų radioaktyviųjų spindulių, Kumoyama, buvo visiškai prie mirties. Bet dabar japonų gydytojai praneša, kad jis atgavo sąmonę ir pradėjo valgyti.

Ginčas dėl liūto kepsnio

HAVANA, Kuba. — Britų ambasados suruoštoj Amerikos rašytojo Hemingway ir jo 4-tos žmonos garbei pietuose N. Zelandijos žurnalistas Edward Scott išsitarė, kad jis nesąs liūtų kepsnio mėgėjas. Hemingway žmona atsakė, kad jis toks pat kvailas, kaip ir visi anglų kolonizatoriai. Scott palukšteno Mrs. Hemingway savo skilty. Užsigavęs rašytojas pareikalavo Scottą atsiprašyti, šis iš savo pusės pakvietė rašytoją į dvikovą. Bet Hemingway kvietimą atmetė.

Lėktuvas be sparnų

LONDONAS. — Anglų tiekimų ministeris Duncan Sandys aviacijos konstruktorių susirinkime nupasakojo, kad viena firma pagamino lėktuvą be sparnų, kuris gali pakilti tiesiai į viršų, žiūrint, kuria kryptim nusuktas motoras. Anglai tikisi šį lėktuvą pritaikinti ne vien karo, bet ir civilinio susisiekimo tikslams.

Vokiečiai pagavo šnipą

WIESBADENAS. — Vokiečių policija suėmė buvusį savo slaptosios žvalgybos agentą Horst Krueger, kuris pastaruoju laiku rinko sovietams žinias apie Amerikos karines pajėgas Vakarų Vokietijoj.

Leis išvažiuoti Arbenzui

Gvatemalos miestas. — Užsienio reikalų ministerijos atstovas sako, kad pulk. Armas vyriausybė nutarė išleisti išvažiuoti į užsienį buvusiam prezidentui pulk. Arbenzui. Nutarta išleisti ir tris komunistų vadus Manuel Fortung, Manuel Gutierez ir Manuel Pellecer. Jie visi yra prisiglaudę užsienio ambasadose (Meksikos, Argentinos).

Ragina Angliją dėtis EDC

LONDONAS. — JAV Senato užsienio komiteto pirmininkas Wiley (r., Wis.) antradienį svečiavosi pas ministerį pirmininką Churchillį. Senatorius patarė anglams įsijungti į Europos gynybos bendruomenę, nes Anglija juk esanti taipgi Europos dalis.

Anglai paleido SS generolą

VERL, Vokietija. — Anglai paleido iš kalėjimo buvusį SS generolą Kurt Meyer, 45 metų. Už 18 kanadiečių sušaudymą šis Hitlerio generolas buvo iš pradžių nuteistas mirties bausme, paskui mirties bausmę pakeitė į 15 metų kalėjimą. Atkalėjus 9 metus, Meyer buvo amnestuotas už "gerą elgesį" kalėjime.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Piketininkai plūsta streiką laužančius darbininkus, kurie yra lydimi į darbą Square D Co. dirbtuvėse Detroite. Piketininkų tarpe dalyvauja daug moterų.

JAV PADAVĖ JT SAUGUMO TARYBAI SKUNDĄ PRIEŠ SSSR DĖL LĖKTUVO

Kremliaus atstovas gali visad nutarimą vetuoti

NEW YORKAS. — Amerikos atstovas Jungtinėse Tautose amb. H. C. Lodge paprašė J. T. Saugumo Tarybos pirmininką Dr. Urrutia (Kolumbija), kad jis sušauktų Tarybos posėdį svarstyti JAV skundą prieš Sovietų Sąjungą dėl lėktuvo numušimo Japonų jūroj.

Amerikos bombonešis buvo užpultas 40-44 mylias nuo Sibiro pakraščių pereitą šeštadienį ir numuštas dviejų sovietų naikintojų. Iš lėktuvo 9 lakūnai išsigelbėjo, dešimtas nuskendo.

Sovietai savo notoj tvirtino, kad amerikiečių bombonešis buvo įskridęs į Sibiro erdvę ir pirmas paleidęs ugnį į sovietų naikintojus.

Posėdis šią savaitę

H. C. Lodge savo prašymą JT Saugumo Tarybos pirmininkui išdėstė telefonu, pažadėdamas antradienį įteikti reikalavimą raštu. Jis neprašė sušaukti posėdį tuoj pat, bet pageidavo, kad būtų sušauktas kiek galint greičiau.

Tarybos pirmininkas Urrutia dabar tariasi su kitais Tarybos nariais dėl posėdžio sušaukimo. Manoma, kad posėdis įvyks šiomis dienomis, bet nėra jokios galimybės Tarybai priimti nutarimą, kuriuo būtų galima pasmerkti Sovietų Sąjungą, kadangi ji toki nutarimą gali atmesti savo veto teise.

Bet nutarimą vetavus, reikalą galima iškelti JT pilnaties susirinkime. Sovietų lakūnai jau nevieną Amerikos lėktuvą numušė viršum tarptautinių vandenų, bet šis yra pirmas kartas, kada JAV kelia skundą Jungtinėse Tautose.

Bulius subadė toreadorę

DEL RIO, Tex. — 24 metų amerikietė Patricia McCormick, pamėgusi bulių kovas, žiauriai nukentėjo pereitą pirmadienį Ciudad Acuna, Meksikoj. Suvariusi durklą buliui, ji išdidžiai atsuko jam nugarą ir nusilenkė publikai. Bulius tą akimirką atsisuko ir pakabino ją ant ragų.

Meksikos eksmatadoras El Hierro šoko į aikštę ir šiaip taip nubaidė bulių nuo savo aukos. Patricia McCormick atgabenta šiapus Rio Grande. Ar gydytojams pasiseks išgelbėti jos gyvybę, dar neaišku.

Vėliausios Žinios

— Illinois rinkiminė taryba paskelbė, kad James Aducci, Al Caponas sindikato narys, yra teisėtai paskirtas respublikonų kandidatu į valstybės seimo narius.

— Greyhound autobusas apvirto "mirties kilpoj" US kely No. 40 prie St. Clairsville Ohio. Penki keleiviai sunkiai sužeisti.

— Turkijos užsienio reikalų ministeris Koprulu pranešė, kad jo vyriausybė sutinka priimti V. Vokietiją į NATO. Be Vokietijos Europos apsigynimas yra iliuzija, sako Koprulu.

— Senato komitetas, tiriąs kaltinimus prieš McCarthy, buvo iškvietęs liudininku spaudos ir radijo komentatorių Walter Winchell. Jis atsakė nežinas, iš kur jis gavo tas pačias slaptas FBI žinias, siųstas armijos saugumo viršininkui, kurios pateko ir senatoriui McCarthy į rankas.

— Buvęs Kubos prezidentas Carlos Prio New Yorke nuteistas $9,000 už nelegalų ginklų supirkinėjimą Amerikoj. Jo vidaus reikalų ministeris Messina už tą patį nusikaltimą nubaustas $6,-000.

— S. Carolinos gubernatorius James Byrnes į mirusio demokratų senatoriaus Maybanko vietą paskyrė Eisenhowerį remiantį kontraktorių Daniell.

— Clement Attlee atvyko su žmona į Australiją. Savo pirmajame pareiškime Port Darwine Attlee pasakė, kad pasauliui nėra ko bijotis komunistinės Kinijos, nes ji yra spaudžiama rūpesčių, kaip išmaitinti 600 mil. savo gyventojų.

— Prancūzijos vyriausybė sutinkanti tokiomis sąlygomis dėtis su vokiečiais į gynybos bendruomenę: 1) Vokietijos apsiginklavimas turi būti aprėžtas ir 2) Anglija turi įstoti į bendruomenės narius.

JV bendradarbiaus atominėje srityje su 5 valstybėmis

Durys atviros ir sovietams

DENVER, Colo. — Prez. Eisenhoweris pranešė, kad JAV jau susitarė su penkiomis valstybėmis sudaryti tarptautinį organą, kurio uždavinys bus atominės energijos panaudojimas žmonijos gerovei.

Pasiūlytam prezidento Eisenhowerio bendradarbiavimui jau pritarė Anglija, Prancūzija, Kanada, Australija ir Pietų Afrika. Netrukus žada prisidėti ir daugiau valstybių.

Prez. Eisenhowerio tikslas buvo patraukti ir Sovietų Sąjungą. Ilgų mėnesių derybos parodė, kad su sovietais bendradarbiauti neįmanoma. Bet JAV palieka duris atidarytas-SSSR gali prisidėti, kada tik panorės.

Per šventes auto nelaimėse žuvo 347

43 mažiau, negu skaičiuota

CHICAGA. — JAV susisiekimo saugumo taryba Darbo Dienos šventės išvakarėse pranašavo, kad per 3 švenčių dienas automobilių nelaimėse žus 390 žmonių.

Antradienį paaiškėjo, kad žuvo 347, kas reiškia 43 mažiau, negu skaičiuota. Tai yra pats mažiausias žuvusių skaičius nuo 1948 metų, kada žuvo 293 žmonės. Pereitais metais per Darbo dienos šventes žuvo nuo automobilių 405 žmonės, 1952 m. — 432; 1951 m. — 461.

Be minėtų 347 automobilizmo aukų, dar 90 nuskendo ir 79 žuvo kitose nelaimėse.

Daugiausia žuvo Kalifornijos valstybėj — 24. Po 20 žmonių auto nelaimėse žuvo Illinois, Texase ir Michigane. Kitur — kiek mažiau.

692 MYLIAS PER VALANDĄ

DAYTON, Ohio. — Kpt. Eugene Sonnenberg iš Chicagos, Ill., laimėjo Thormpsono trofeją už rekordinį greitį, pasiektą sprausminiu lėktuvu.

Thompsono lenktynių tolis yra 62 mylios. Vakar, skrisdamas šį kelią kpt. Sonnenberg išvystė greitį 692,823 mylias per valandą. Ligšiolinis šio skridimo greitis buvo 691.1 m. p. v., pasiektas gen. Holtoner.

NACIONALISTAI DAUŽO SUTELKTUS KOMUNISTŲ LAIVUS INVAZIJAI

Chiang Kai-sheko lėktuvai bombarduoja Amoy

TAIPEH, Formoza. — Antradienį nacionalistų lėktuvai ir karo laivai tęsė komunistų įsitvirtinimų Amoy saloj ir pačiuose pakraščiuose bombardavimą, keršydami už jų valdomų salų Quemoy ir kitų bombardavimą pereitą šeštadienį.

Nacionalistų bombonešiai ir naikintojai atliko apie 150 skridimų į minėtą komunistų bazę. Jie apbėrė bombomis pakrančių baterijas Amoy, Wuyu ir kitose salelėse, kurios yra čia pat nuo nacionalistų valdomų salų. Atstumas tarp jų yra 4-5 mylios.

Naudoja JAV karo laivus

Amoy salos bombardavime pirmadienį dalyvavo ir naujai iš Amerikos gauti karo laivai-naikintojai. Kautynes išprovokavo komunistai, paleidę savo artileriją į Quemoy salą pereitą savaitę, kur žuvo ir du Amerikos pulkininkai, priklausą karinei misijai.

Bet komunistai didesnių laivyno ar aviacijos pajėgų tuo tarpu nesiunčia, išskyrus savo pakrančių artileriją. Pirmadienį grupė komunistų lėktuvų buvo įskridusi į Taipeh erdvę, bet bombų nenumetė.

Sudaužė 100 džunkų

Tautinės Kinijos pranešime sakoma, kad jos laivyno, aviacijos ir artilerijos pajėgos pridarė didelių nuostolių priešo bazei Amoy saloj ir aplinkinėse vietose. Apie šimtą džunkų, tipiškų kinų burlaivių, tarp jų 5 motorinės, buvusios paskandintos. Be to, jie paskandinę vieną komunistų patranklaivį, nutildę nemaža pakrančių patrankų ir sunaikinę 100 kareivių barakų.

Žvalgybiniai lėktuvai mato šimtus tokių džunkų, sutelktų Kinijos pakraščiuose. Neturint kėlimosi laivų, komunistai turėtų pasinaudoti šiais burlaiviais, jei jie bandytų užimti Quemoy ir kitas nacionalistų tebevaldomas saleles Kinijos pakraščiuose. Pasiekti tomis džunkomis Formoza jiems būtų neįmanoma. Formozą skiria 150 mylių vandens ruožas, ir kas svarbiausia — JAV 7-tas laivynas.

Pradėjo statyti atominę jėgainę

Po 2 metų aptarnaus elektros srove apie 100,000 gyventojų

SHIPPINGPORT, Pa. — Pereitą pirmadienį pradėta statyti pirmoji elektros jėgainė, kurioj atominę energiją bus perdirbta į elektros srovę.

Prez. Eisenhoweris, būdamas Denver, Colo, už 1,300 mylių, sudavė plaktuku į "magišką" elektroninį volelį, kuris pajudino į darbą automatinę žemsemę.

Atominė elektros jėgainė statoma 25 mylias nuo Pittsburgho. Statoma vyriausybės (AEC) ir privačių kompanijų bendromis jėgomis. Pirmosios kompanijos, prasiveržusios į atominę sritį pagal naujai priimtąjį atominės energijos įstatymą, yra: Duquesne Light Co. ir Westinhouse Electric Corp. Jėgainė kainos $50 mil. Bus baigta 1957 metais.

Atstovas Celler ragina pašalint Scott McLeod

SABOTUOJĄS PREZIDENTO IMIGRACIJOS PROGRAMĄ

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso atstovas Celler (dem., N. Y.) pakartojo savo ankstyvesnį reikalavimą, kad prezidentas pašalintų Valstybės departamento saugumo viršininką Scott McLeod, kuriam pavesta prižiūrėti naujosios imigracijos programos vykdymas.

Atst. Celler sako, kad McLeod sabotuoja Kongreso priimtą naująjį DP įstatymą, pagal kurį buvo nutarta iki 1956 metų įsileisti be kvotos 209,000 politinių pabėgėlių ir šiaip sau imigrantu iš tirštai apgyvendintų šalių, kaip Italijos, Graikijos ir Olandijos. Celler priminė, kad ligi šiol pagal šį įstatymą į JAV įsileista tik 819 pabėgėlių.

Užsimušė lakūnas, pasiekęs rekordą

DAYTON, Ohio. — Aviacijos majoras John L. Armstrong sekmadienį žuvo lėktuvo katastrofoj, norėdamas pagerinti savo greičio rekordą.

Penktadienį jis F-86 sprausminiu naikintoju išvystė greitį iki 694 mylių per valandą, laimėdamas General Electric premiją. Sekmadienį jis bandė rekordą pagerinti, praskristi dar greičiau 500 kilometrų (310 mylių) kelią. Jis žuvo, sumušęs švedų lakūno kpt. Anders Westerlundo turėtą pasaulinį šios distancijos rekordą, siekusį 606 m. p. v. greitį.

—**Prez. Eisenhoweris** atvyko į Fitzsimons armijos ligoninę Denver, Collo, metiniam sveikatos patikrinimui.

Manilos susitarimai

Trečiadienį numatyta pasirašyti sutartį

MANILA, Filipinai. — 8 valstybių konferencijoj prieita susitarimo trečiadienį pasirašyti Piet ryčių Azijos Saugumo Organizaciją.

Sutarčiai sekr. Dulles priduoda tokią pat reikšmę, kaip ir Monroe doktrinai, paliekant komunistų propagandai daug medžiagos. Komunistai kaip tik ir šaukia, kad Azija priklauso azijatams. O SEATO sutartį pasirašo ir JAV, Anglija, Prancūzija, Australija ir N. Zelandija.

Iš Azijos valstybių prie sutarties prisidėjo tik Filipinai, Pakistanas ir Tailandas, tai yra tik viena (Pakistanas) iš 11 Kolombo bloko neutraliųjų valstybių, esančių Indijos įtakoj, nekalbant apie Japoniją, Pietų Korėją ir Tautinę Kiniją.

Konferencijoj susitarta nevadinti agresorių komunistų vardu, nors ši sąjunga kaip tik ir organizuojama prieš komunistų agresiją.

ALF. VAMBUTAS

Atšvęsti ir neatšvęsti jubiliejai

(Humoristinis reportažas, skirtas spaudos atgavimo ir laikraščių jubiliejų "apvaikščiojimams")

Tos dienos rytas buvo nepaprastai saulėtas. Žvirbliai patvoriais ir ant stogo be poilsio čirškėjo. Švelnus vėjelis gyvai žaidė šaligatviuose esančiose šukšlėmis, čia sukraudamas jas į vieną kupetą, čia vėl išardydamas. Gamta atbudo ir rodė tendencijos vasariškai nusiteikti.

Tačiau visuomenė, kažko širdyje liūdėdama, iš nuobodumo anksti atsikėlusi, pusryčiavo. Valgė sausus "sendvičius", užgerdama destiliuotą, iš pieno miltelių suplaktą pieną ir įdomiai klausėsi rytinės radijo klasikinės muzikos pagal motyvą "Dog food".

Vaikai dar miegojo. Motinos jų nežadino mokyklon eiti, nes buvo šeštadienis. Dėl ankstybo ryto ir tavernos buvo uždarytos. Todėl vyrams ten eiti nebuvo pribrendęs laikas.

Pasibeldęs į duris, laiškanešys su priklausoma šypsena mandagiai taręs "Good morning", įteikė vienintelį vieną dienraštį.

Ten pirmame puslapyje visuomenei buvo paaiškinta, kad šie metai tai nėra kokie paprastieji, arba ilgieji, bet jubiliejiniai, ir dar su spaudos atgavimo sukakties minėjimu. Skatino visuomenę prie šiuo garbingo darbo prisidėti ir jį paremti.

Nelaukta žinia ramiai pusryčiaujančius lyg perkūno trenksmu pribloškė. Visi iš karto suskato šaukti, mosikavo rankomis, trūkčiojo pečiais, darė visokias grimasas ir ironiškai šaipėsi.

Žmona rėkė: "Bepigu tau, bet aš su sena suknele ir skrybėle negaliu spaudos atgavimo sukaktyje ir laikraščių jubiliejuje dalyvauti, ką draugė Frencis pasakys". O vyras, lyg kurčias būdamas, kitaip kombinavo: su draugu Joe susitikti ir tinkamai šventę atšvęsti. Žinoma, tokiais atvejais rytinė nuotaika sudrumsta, neliko be incidentų. Įvyko ilgos konferencijos, tartum Ženevoje, kurių pasėkoje nukentėjo lėkštės ir kavos puodukai.

Jaunuomenė taip pat saviškai šuparto jubiliejaus ir spaudos atgavimo sukaktį. Vieni skubėjo pas batsiuvį iškrypusių batelių kulnis išlyginti, kad šventės metu būtų galima smagiau lietuvišką tradicinį šokį "džiurimbaką" pasitampyti. O kiti dailino savo lieknas kūno linijas, pešiojo antakius, dažė lūpas, sukko garbanas ir t. t.

Vispusiškai pasiruošusi, visuomenė pagaliau susilaukė paskelbtosios spaudos atgavimo sukakties. Jų nustebimui dienraštis "D." tą dieną tik pasitenkino savo griežtiems opozicionieriams nemokamai pasiųsti po egzempliorių, ragindamas užsiprenumeruoti, ir tuo savo jubiliejų atšventė. "N" su saviškiais Sokolų salėje susirinkę, po šatą ištuštinę, uždainavo ilgiausių metų ir išsiskirstė. "M.", norėdamas prieš savo turtingesnius draugus švysterėti ir visuomenę nustebinti, net iš Europos išsikvietė smuikininkę, o iš New York dainininkę ir su operos dirigentu priešakyje operos salėje susirinkusiems pagrojo "Dul-dul dudelė..." ir padainavo "Mano sieloj šiandien šventė...", atseit, jubiliejus. O Spaudos atgavimo rengėjai visuomenei parodė vyriausiąjį Vliko šefą, kuris paleido prakeikimą lietuviškai nekalbantiems. Paskiau parodė knygnešius, daraktorius, "graždankos" ir savo atspausdintus straipsnius bei knygas. Po to, pasirašė po iškilmingu aktu ir vėliau viską atgal archyvan paslėpė su viltimi, kad spauda pagaliau atgaivinta ir laikraščių bei knygų tiražas nemažiau šimtu procentu pakilo. Bet laikraščių administracijos to pakilimo nematė ir toliau liko merdėti.

Aišku, kad ne visi gali jubiliejus rengti. Pavyzdžiui, moteris niekuomet jubiliejaus neskelbia ir nerengia. Jei juos rengtų, reporteriai tuoj užpultų ir lyg adatomis iš visų pusių klausimais badytų: kur gimei, kada gimei, ką nuveikei, katrą ant menčių padėjai, kelintą vyrą keiti ir t. t. Todėl savaime suprantama, jubiliejus rengia tik vyrai arba žvaigždėtos nusipelnusios organizacijos.

Nepriklausomoj Lietuvoj nebuvo madinga jubiliejų rengti, nes ir taip buvo smagu gyventi. Be to, nebuvo tieg daug ir nusipelnusių, kiek tremtyje gyvenant nusipelnė komitetai, Raudonieji Kryžiai ir kiti gerybių darbuotojai. Knygnešiai iš užsienio slaptai nešė tik knygas, o jie kūrė tautos ateitį ir nuoširdžiai visiems lygiai be skriauširdžiai visiems lygiai be skriaudos dalijo Amerikos lietuvių suaukotas gerybes. Todėl, kol dar lietuviškosios spaudos atgavimo sukaktuviniai metai neatvėso, patartina ir jų nepamiršti. Atgaivinus Tremties Namus, būtų galima jiems surengti "špešel jubiliejų" arba aniversary, su linksma programa: 1. Apie senąjį biznį pasvajoti ir 2. Naujoje tėvynėje dženitoriaus pareigose sustiprėti ir pripras ti.

Kadangi ilgų prakalbų nebus galima išvengti, patartina klausytojams, kad jie neapsirgtų žiovulio liga, vietoj koncerto ir šato, ties jais atskleisti tuos punktus punktelius, kurie tremties metu slapčiausiuose sąrašuose bei knygose yra surašyti ir iki šiol laikomi neparodyti. Jubiliejaus pasisekimas visu šimtu procentų būtų garantuotas!

Be to, negalima išvengti nepaminėjus gyvenusių tremtyje spaudos rėmėjų reismarkėmis, kurie vėliau, perbridę Atlanto balą, nūdien tik už nudilusį nikelį palaiko spaudą, kiek reikia jo vaikui aitvarui paleisti. Knygos, žurnalai bei kitokie periodiniai leidiniai, kurie tūkstančiais dolerių premijuoti, dėl savo mažo formato netinka "sendvičiams" įvynioti. Tad kam juos remti ir pirkti!

Taigi jau būtų ir viskas atšvęsta. Belieka smulkmena: kada ir kas suruoš knygų lentynose gulinčiai nejudamai knygai gal paskutinį jubiliejų? Gal tektų ir apie tai pagalvoti; kol dar yra laiko. Nors, tiesa, liko savo jubiliejaus neatšventęs savaitraštis "S."; bet, tikėkimės, ir ji pagaliau susipras ir paskelbs kokį nors jubiliejų.

Užkampių sanitarinė tarnyba

Keliaują per kalnuotą ir miškingą Kentucky retkarčiais privažiuoja vadinamąsias "The Frontier Nursing Service" bustines. Tai privati, ne pelno organizacija, kurios pagrindinis tikslas yra teikti krašto užkampiuose gyvenantiem kalniečiam medicinos, sanitarinę ir socialinę globą. Šią organizaciją 1925 metais įsteigė Mary Breckinridge, didelė slaugymo ir akušerijos entuziastė, kuri šiai organizacijai tebevadovauja ir šiandien.

Nors šios draugijos pagrindinis uždavinys yra kvalifikuota pagelba gimdyvėms ir jaunoms motinoms su vaikais, dabartinėmis sąlygomis yra patarnaujami visi 10,000 šio kalnuoto ir sunkiai pasiekiamo krašto gyventojų, jų namuose, klinikose ir pačios misijos ligoninėje.

Organizacija remiasi gailestingosios sesers — akušerės patarnavimu, specialistės, kuri yra labai populiari Anglijoje ir Škotijoje, bet pirmą kartą pabandyta pritaikinti Jungtinėse Valstybėse pačios ponios Breckinridge. Iš 26 šios organizacijos gailestingų seserų 16 yra baigusios specialius akušerijos mokslus.

Susiskirsčiusios į 8 sanitarinius punktus, kurie yra taip išdėstyti, kad galima kuo geriausiai pasiekti visa ši 700 kvadratinių mylių teritorija, šios seserys — akušerės yra atsakomingos už šio rajono žmonių sveikatą. Punktuose kiekvieną savaitę būna priėmimo valandos, tačiau dažniausiai seserys lanko pacientus jų namuose. Kad juos galėtų pasiekti, seserys keliauja dažniausiai džipais; dažnai joja raitos, o kartais turi eiti ir pėsčios. Keliai šiame užkampyje yra prasti ir reti; per kalnų upelius ten nėra tiltų, o kiti miškininkai gyvena tiesiog neįžengiamuose miškuose.

Kartą pasiekusios pacientą, seserys išmokina šeimą elementarinių sanitarinių taisyklių, skiepija vaikus, išmokina naudoti tyrą geriamą vandenį ir tinkamai pasigaminti maistą.

Organizacijos centras yra Kentucky mieste vardu Wendover. Čia pat yra organizacijos maža ligoninė, 25 lovų, su "lopšeliu", kur yra vietos 12 kūdikių ir klinika, kurios pacientai gyvena namuose, bet atvyksta periodiniam gydymui.

1939 metais organizacija įsteigė savo akušerijos mokyklą, kurioje šešios seserys moko akušerijos pagrindų ir kitų elementarinių sveikatos priežiūros taisyklių. Šios aukštai pastatytos mokyklos abiturientės šiuo metu dirba nevien tik Wendover apylinkėse, bet taip Aliaskoje, Puerto Rico, Kanadoje, Azijoje, Afrikoje ir Europoje.

Organizacijos globa yra nemokama. Šeimos kasmet sumoka nario mokestį ir papildomas sumas gimdymo, medicinos pagalbos ar operacijos atveju. Neturto atveju daromos išimtys ir pacientai gali atsilyginti savo darbu ar produktais.

Organizacijos pagrindines pajamas sudaro kasmetinės gausios aukos, kurias suteikia žmonės savo testamentais, specialiais fondais ir visa eilė labdarybės komitetų visoje eilėje Amerikos miestų. Narystės pajamos apmoka vos 10% organizacijos metinio biudžeto. Žymūs visuomeninkai ir specialistai paprašyti mielai suteikia nemokamai savo patarimus.

Common Council

ROPER AT GLASER'S

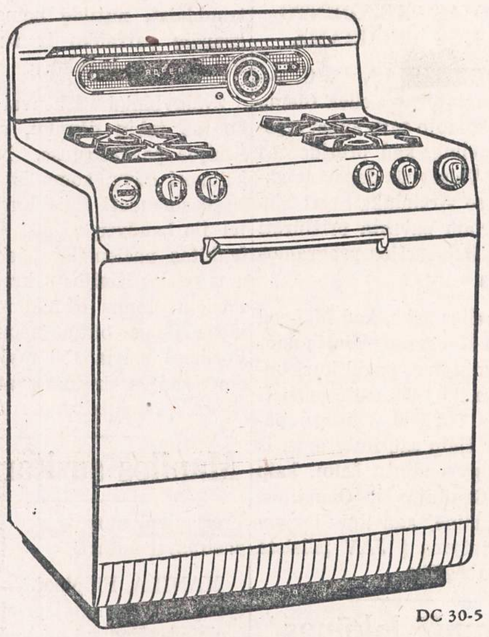

DC 30-5

If kitchen space is limited . . . if you need large cooking capacity . . . the famous ROPER "Space-Master" gas ranges offer a happy solution. Giant oven will easily accommodate anything from a squab to a 35 lb. turkey.

Alltrol "Center-Simmer" top burners start cooking instantly . . . stop instantly when foods are done. No overcooking or burning.

Just put your foods in the oven and set "Insta-Matic" Oven Guardian. Your foods cook while you're away!

Assembly includes precision "Melody" timer.

EASY TERMS. NO MONEY DOWN

GLASER'S RADIO AND FURNITURE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

RHEEM turi visą eilę naujų pagerinimų. Naujas patraukiantis stilius padaro Automatiškus RHEEM Vandens šildytuvus pačiais puikiausiais, kokius Jūs galite įsigyti. Tuo tarpu kainos yra pačios žemiausios.

Spaudimas Išbandytas Dirbtuvėje
Veikimas Išbandytas Praktikoje

Kiekvienas RHEEM Vandens šildytuvas pripildomas vandeniu ir visapusiškai išbandomas dvigubai didesniu spaudimu, negu reikalingas paprastam vandens šildymui. RHEEM gaminių kokybė, įtaisytų tūkstančiuose namų įvairiose krašto vietose, jau yra įgijusi pasitikėjimą. Lėiskite Jums parodyti, kaip RHEEM Vandens šildytuvas ekonomiškai ir be jokių rūpesčių galėtų aprūpinti Jus vandeniu. Patelefonuokite arba užeikite tuojau.

Didmenų ir smulkmenų prekyba

E. STEVENSON

6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

30 METŲ SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINCS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

FRESH MEAT AND CHICKEN DAILY

Complete assortment of SMOKED MEATS • FRESH EGGS

Free 1 pound Oleomargarine WITH THIS AD.

Ideal Meat Market

1927 So. Blue Island Ave.
CA 6-3166

SUSTINGĘ SĄNARIAI

Sutinusiems ir paraudusiems kelių, pirštų, kojų, pečių, nugarkaulio arba geliančių sustingusių raumenų skausmui sumažinti vartokit naują skiedinį PENA-HEAT. Pas savo vaistininką galit gauti ąsotėlį tik už $1.50 arba kreipkitės į STAR PHARMACAL Co., 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

E. & J. CONSTRUCTION CO.

Statytojas ir braižytojas gražių, naujų namų.

Pastatome namus Jūsų sklypuose pagal Jūsų nurodymus ir pigiausiomis kainomis.

Mieste ir priemiesčiuose.

10753 So. Fairfield Ave.
Tel.: CEdarcrest 3-2193

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALU

(Į p. Prano Vainausko paaiškinimą LOK ir Balfo pirmininkams)

Dienraštyje "Naujienose" š. m. rugpiūčio 2,3,4 ir 5 dienomis įdėtas rašinys, pasirašytas buvusio Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisijos Pirmininko p. Prano Vainausko. Rašinio užvardijimas sudaro įspūdį, kad buvusioji Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisija patiekia pasiaiškinimą Balfo ir LOK pirmininkams dėl jos surašyto rekomendacinio protokolo Vasario 16 Gimnazijos reikalais, o pastarieji jos pasiaiškinimą patiekė spaudai, bet iš rašinio turinio matyti, jog tai ne pasiaiškinimas, o spaudai parašytas rašinys, nukreiptas prieš PLB Vokietijos Krašto Valdybą. Per visą rašinį, kaip raudona gija baltam audekle, eina priekaištai PLB Vokietijos Krašto Valdybai, kad ji buvusi neapdairi ir kalta, o nė krislo kaltės sau.

Nepažįstu nei p. Prano Vainausko, nei nė vieno PLB Vokietijos Krašto Valdybos nario. Į reikalą žiūriu iš lietuvybės išlaikymo taško.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba ir Balfas yra dvi skirtingos organizacijos, sudarytos skirtingose šalyse, skirtingais pagrindais ir skirtingiems uždaviniams. Juodvi tarpusavyje neturi laipsninio priklausomumo ryšio, t.y. viena kitai nesubordinuota ir veikia viena nuo kitos nepriklausomai. Todėl viena kitos neturi teisės kontroliuoti.

Vokietijos Krašto Valdyba ir gimnazija

PLB Vokietijos Krašto Valdyba, šalia kitų reikalų, rūpinasi esantį Vakarų Vokietijoj lietuvių jaunimą išmokslinti ir išauklėti tautiškai susipratusį. Tam reikalui ji įsteigė lietuvišką gimnaziją Vokietijoje. Gimnazijai išlaikyti reikia daug pinigų. Todėl ji kreipėsi į lietuviškąją visuomenę, gyvenančią JAV ir visam laisvajam pasaulyje, prašydama aukų. JAV, Kanadoj ir kitur ėmė organizuotis rėmėjų būreliai Vasario 16 Gimnazijai remti. Tokiu būdu gimnazijai ir jos auklėtiniams išlaikyti lėšų klausimas buvo išspręstas beveik patenkinamai. Bet 1953 m. PLB Vokietijos Krašto Valdyba nuperka gimnazijai namus ir apie 5 ha parko sklypą. Ir vėl reikalingi pinigai. Ir vėl ji kreipiasi į lietuviškąją visuomenę ir į Balfą piniginės paramos.

Tai vis pozityvūs darbai lietuvybei išlaikyti tremtyjee. Jie rodo PLB Vok. Krašto V-bos nepailstamą ryžtumą ir didelį pasitikėjimą lietuviškąja visuomene. Lietuvybės išlaikymas tremtyje yra visų mūsų bendras reikalas. Todėl kiekvienam lietuviui dera PLB Vok. Krašto V-bos pastangas Vasario 16 Gimnazijai išlaikyti ir rinkti lėšų gimnazijos namų fondui remti.

Kaip pasielgė gimnazijos rėmimo komisija

Pagal pavadinimą Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisijos uždavinys turėjo būti rinkimas lėšų Vasario 16 Gimnazijai ir jos namų fondui. Taip jos uždavinius suprato visuomenė ir PLB Vok. Krašto V-ba. Bet iš komisijos veiksmų išryškėjo, kad ji nei Vasario 16 Gimnazijos, nei jos namų fondo remti sau uždaviniu nebuvo pasirinkusi. Tam tikslui ji nepadarė nė vieno viešo veiksmo. Ji tuojau ėmė rinkti žinias apie perkamo turto teisinę būklę ir rūmų tinkamumą gimnazijos reikalams per pašalinius asmenis, aplenkdama PLB Vok. Kr. V-bą. Taip pat ji reikalavo žinių ir iš pastarosios. Tuo ji įsikišo į PLB Vok. Kr. V-bos vidaus reikalus, nebūdama kompetentinga tokius veiksmus daryti.

Surinkusi žinias, Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisija surašė rekomendacinį protokolą Balfui. Protokolo turinys nuo pradžios ligi galo nenuoširdus ir nukreiptas prieš PLB Vok. Kr. V-bą. Jame rekomenduojama net gimnaziją išimti iš PLB Vok. Kr. V-bos kompetencijos. Rūmų pirkimo atžvilgiu protokole nesuminėta antroji pirkimo-pardavimo sutartis su baronu S. Heyl. Pono Prano Vainausko rašinyje pasakyta, kad antrą pirkimo- pardavimo sutartį su baronu S. Heyl p. Zundė prisiuntė 1953 m. lapkričio 13 d., o rekomendacinis protokolas surašytas 1953 m. lapkričio 21 d. Tatai rodo, kad p. Prano Vainausko vadovaujama komisija, surašydama rekomendacinį protokolą, antrą pirkimo-pardavimo sutartį, surašytą su baronu S. Heyl 1953 m. rugsėjo 29 d., jau turėjo, bet protokole ją nutylėjo. Protokole kalbama tik apie pirkimo-pardavimo sutartį su Rhein, apie esamus suvaržymus prieš Rhein ir aiškinama, kad dėl esamų suvaržymų pirkėjas negalės būti įrašytas Gründbuche perkamo turto savininku. Kitaip tariant, PLB Vok. Kr. V-ba neįgys savybės teisių į perkamą turtą, o rankpinigius įmokėjo.

Baronas S. Heyl yra tas asmuo, kuriam Gründbuche buvo įrašyta pirmenybės teisė turtą pirkti ir kuris nuo savo pirmenybės teisės neatsisakė. Jam perėmus turtą pagal pirmenybės teisę ir po to pardavus PLB Vok. Kr. V-bai, pirkimo-pardavimo sutartis su pirkliu Rhein nebeturėjo reikšmės turto pirkimo atžvilgiu. Todėl rekomendaciniam protokole turėjo būti operuojama tik paskutiniais daviniais — antraja pirkimo-pardavimo sutartim su baronu S. Heyl. Matome, kad p. Prano Vainausko vadovaujama komisija rekomendacinin protokolan įrašė žinomai neteisingas žinias turto pirkimo atžvilgiu. Jeigu komisijai būtų kilę abejonių ir dėl antros pirkimo-pardavimo sutarties, ar ji bus teismo patvirtinta, tai derėjo palaukti, kol teismas tą klausimą išspręs. Bet komisija pirkimo-pardavimo veiksmų pabaigos nelaukia, užbėga už akių ir padaro priešlaikines neteisingas išvadas. Žinių rinkimą komisija darė šešis mėnesius, ligi pirkimo-pardavimo sutarties patvirtinimo buvo likę tik 22 dienos (pirkimo-pardavimo sutartis su baronu S. Heyl patvirtinta 1954 m. sausio 12 d.), bet ji nebeturėjo kantrybės.

Dėl Krašto Valdybos neapdairumo

Ar buvo PLB Vok. Kr. V-bos neapdairumo surašant pirkimo-pardavimo sutartį su pirkliu Rhein? Į šitą klausimą tenka atsakyti — ne. Esant tokiems suvaržymams, kaip pirmenybės teisė turtą pirkti, kai pardavėjas pasižada suvaržymus pašalinti ir kai rankpinigiai deponuojami pas notarą, kaip kad šiuo atveju buvo, be rizikos galima surašyti ir pasirašyti užpirkimo sutartį. Čia nebuvo nieko nepaprasto ir nebuvo prasilenkta su įprasta ir įstatų nustatyta turtui pirkti tvarka. Užpirkimo sutartį su pardavėju galima surašyti ir pasirašyti ir tuo atveju, kai pardavėjas dar nėra užparduodamo turto savininkas, bet pasižada jį įgyti ir parduoti.

Ponas Pranas Vainauskas toliau rašo: "Taigi Balfo direktoriatas nutarė ir toliau remti Vasario 16 Gimnaziją, ir visuomenę ragina tai daryti. Tas rėmimas yra efektyvus. Vien būrelių pr. met. sudėta 50,880 dolerių (lapkr. 21 d. buvo 212 būrelių)..." Čia taip suredaguota, kad susidarytų įspūdis, jog rėmėjų būrelių buvimas yra Balfo paraginimo išdava. Čia tenka pasakyti, kad nei p. Pranas Vainauskas, nei Balfas niekad viešai nėra paraginę organizuoti rėmėjų būrelių ir pastarųjų buvimas nėra jų nuopelnas. Pono Prano Vainausko nurodytoji rėmėjų būrelių įmokėtoji suma pereitais metais yra netikra. Jis būrelių skaičių padaugino iš dolerių sumos, kurią būrelis yra pasižadėjęs sumokėti (240 dol.) per metus, ir gavo skelbiamą sumą. Daugelis rėmėjų būrelių buvo susiorganizavę darbovietėse. 1953 m. pabaigoje, sumažėjus darbams, daug darbininkų buvo atleista iš darbo. Kadangi lietuviai buvo jaunesni stažo atžvilgiu, tai jie daugiausia ir nukentėjo. Atleidus rėmėjų būrelių narius iš darbo, jų ryšiai su būreliais nutrūko, ir todėl dalis būrelių arba visai subyrėjo, arba juose liko labai maža narių. Chicagoje būrelyje Nr. 22 yra likę tik trys nariai. Vasario 16 Gimnazijos vadovybė pranešė, kad 135 rėmėjų būreliai yra nesumokėję pasižadėtų įnašų nuo šešių mėnesių ligi dvejų metų. Ir šituo atveju p. Pranas Vainauskas buvo nenuoširdus ir paskelbė netikrus davinius. Kuriam tikslui? Tik jau ne gimnazijos gerovei.

(Bus daugiau)

* Čia yra pranešimas iš "Crusade for Traffic Safety": Jeigu Jūs nesilaikydamas įstatymų, esate įveltas į susisiekimo nelaimę, tai turite mažai vilties gauti atlyginimą už padarytus nuostolius.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
ARCHER CURRENCY EXCHANGE
B-6300

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - $46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $3,700,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Here's Your Big Chance to
WIN

1st PRIZE
Man's or Lady's DIAMOND RING
A blazing diamond you will be proud to wear in a handsome gold setting!
YOU CAN WIN it's so easy!

2nd PRIZE
Man's or Lady's 17 JEWEL WATCH
with a matching expansion band!
IT'S EASY TO WIN!

plus 50 more grand prizes of
$100.00 CASH
CERTIFICATE BOOKS
Saves you $100.00 on your gift purchases at our store and accepted the same as cash!

Just for Solving this Easy Crossword Puzzle!

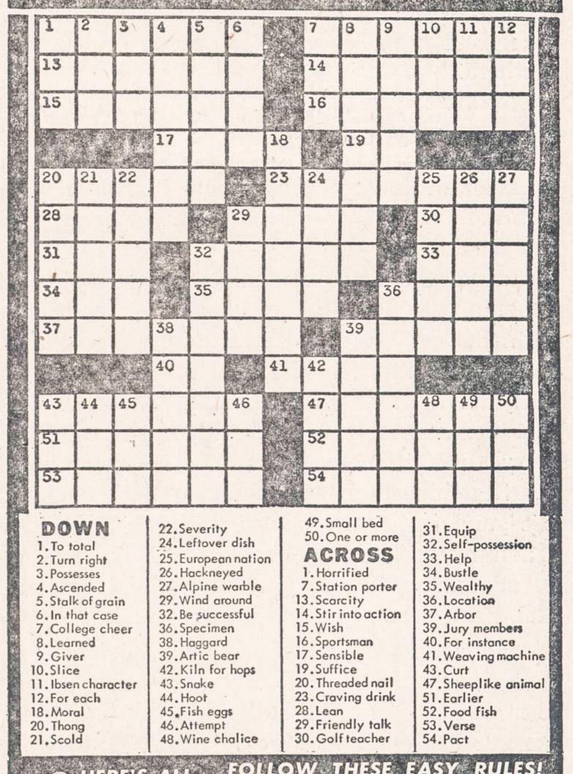

DOWN
1. To total
2. Turn right
3. Possesses
4. Ascended
5. Stalk of grain
6. In that case
7. College cheer
8. Learned
9. Giver
10. Slice
11. Ibsen character
12. For each
18. Moral
20. Thong
21. Scold
22. Severity
24. Leftover dish
25. European nation
26. Hackneyed
27. Alpine warble
29. Wind around
32. Be successful
36. Specimen
38. Haggard
39. Artic bear
42. Kiln for hops
43. Snake
44. Hoot
45. Fish eggs
46. Attempt
48. Wine chalice
49. Small bed
50. One or more

ACROSS
1. Horrified
7. Station porter
13. Scarcity
14. Stir into action
15. Wish
16. Sportsman
17. Sensible
19. Suffice
20. Threaded nail
23. Craving drink
28. Lean
29. Friendly talk
30. Golf teacher
31. Equip
32. Self-possession
33. Help
34. Bustle
35. Wealthy
36. Location
37. Arbor
39. Jury members
40. For instance
41. Weaving machine
43. Curt
47. Sheeplike animal
51. Earlier
52. Food fish
53. Verse
54. Pact

HERE'S ALL YOU HAVE TO DO! NOTHING TO BUY! Costs Nothing to Enter!

FOLLOW THESE EASY RULES!
1. Just solve the above puzzle and attach it to a sheet of paper on which you have clearly printed your name and address.
2. Mark envelope "CROSSWORD PUZZLE CONTEST" and mail it or bring it to our store within one week from date of this paper.
3. This contest is open to everyone except employees of this store and members of their families and persons under 16 years of age.
4. Submit only one entry in this contest or you will be disqualified.
5. Prizes will be awarded on basis of accuracy and neatness.

MAIL YOUR ENTRY (OR BRING IT) TO:
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 SO. HALSTED STREET
Telefonas: CALUMET 5-7237
CHICAGO 8, ILLINOIS

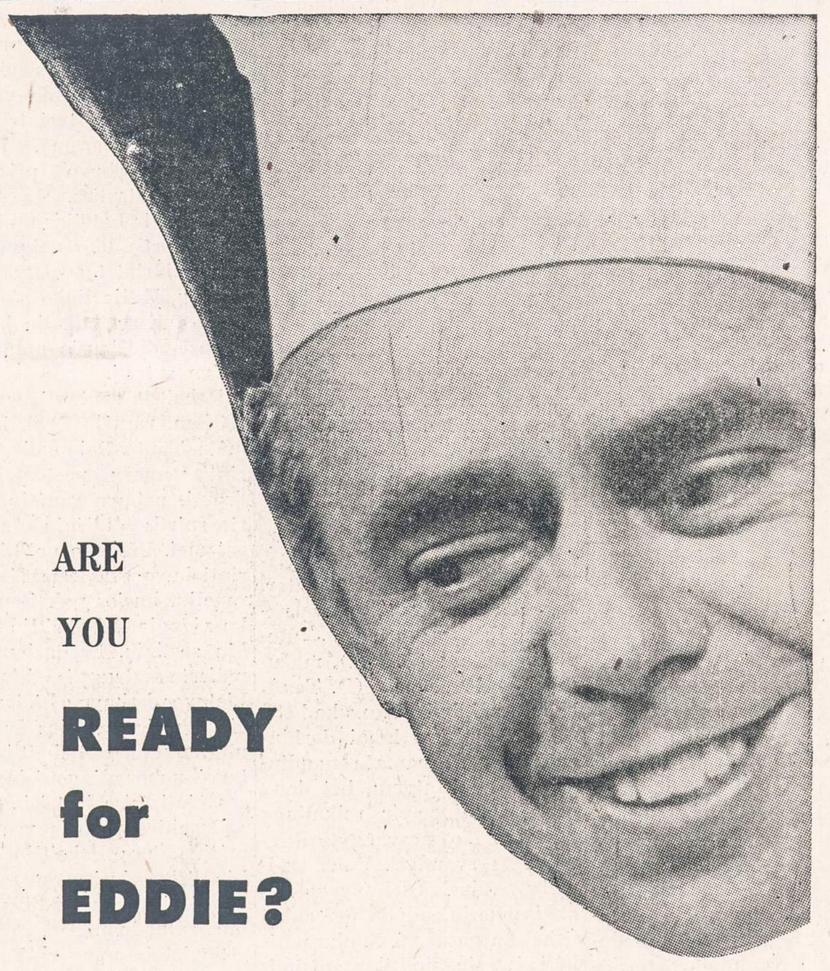

ARE YOU READY for EDDIE?

Užtikrinti esate, jei norite turėti geriausiai maitinamą mieste šeimą. Eddie Doucette's naujoji TV programa, "Naminis Virimas", teikia žemiausius biudžetui receptus, šviežias, naujas virimo idėjas — tuzinus priemonių net taupiausiuose valgiuose skanumui sudaryti.

Pavyzdžiui? Štai, čia keletas Eddie's pirmosios savaitės idėjų . . . kaip nebrangų avienos šmotą padaryti skaniu svarbiuoju valgiu . . . tai receptas lengvai padaromam "meringue spice cake" . . . parodoma, kaip pagaminti tobulą trapią plutą kas kartas.

TAIP PAT pamatysite visus vėliausius modernaus elektrinio virimo patogumus, nes Eddie, kaip ir daugelis kitų gerų virėjų šiandien, ypač vertina greitą, tikslų švaraus elektrinio pečiaus virimą - kepimą. Matykite Eddie Doucette kiekvieną paprastą savaitės dieną 1:00 valandą Channel 5, WNBQ.

see
EDDIE DOUCETTE'S
NEW "HOME COOKING"
TV SHOW ON
CHANNEL 5
Weekdays at 1:00

COMMONWEALTH EDISON COMPANY | PUBLIC SERVICE COMPANY
1879—LIGHT'S DIAMOND JUBILEE—1954

It's the style... to remember with cards by American Greetings

Only Greeting Card line ever to receive the coveted
FASHION ACADEMY GOLD MEDAL AWARD
SEE OUR COMPLETE SELECTION

TRAFICANTE BROS.
2301 W. Taylor St. TAylor 9-9100
739 So. California Ave. SA 2-0301
Open Monday and Thursday Evenings

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?

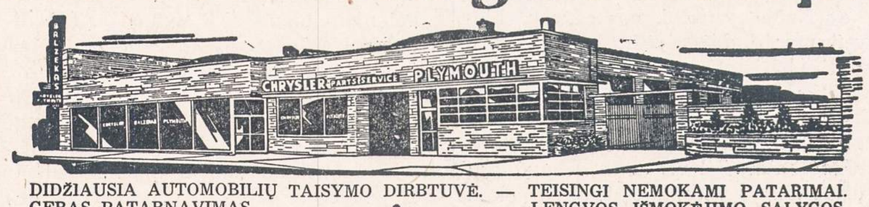

NAUJAS 1954 CHRYSLER — $2485.00 • PLYMOUTH — $1595.00
300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO $25.00 IR AUKŠČIAU

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"

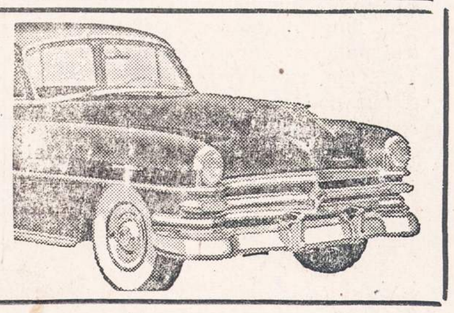

DIDŽIAUSIA AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ. — GERAS PATARNAVIMAS
TEISINGI NEMOKAMI PATARIMAI. LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS
4030 ARCHER AVENUE
Telefonas: VIrginia 7-1515

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Darbo Dienos Šventei Praėjus

Pirmadienį, Darbo Dienos šventės proga, įvairiuose Amerikos miestuose buvo rengiami milžiniški masiniai unijų susirinkimai, kuriuose kalbėjo stambiųjų unijų viršininkai, valdžios pareigūnai ir politinių partijų vadai. Vieni kalbėtojai pasitenkino vien tik apibūdinimu darbininkų reikalų, o kiti, kalbėdami apie dabartinę darbininkų būklę, palietė ir prezidento Eisenhowerio administraciją. Tiksliau kalbant, palietė tos administracijos veiklą, kuri yra susijusi su darbininkų ir, iš viso, daugumos gyventojų gerove.

Praeity (maždaug prieš 30 metų ir anksčiau) Amerikos darbininkų nusistatymas buvo nesikišti į politiką. Tokio nusistatymo laikėsi Gompers, kuris per daugelį metų vadovavo Amerikos Darbo Federacijai. Kiekviena proga ir kiekvienais rinkimais jis ragino balsuoti už "geruosius" kandidatus. Vadinasi, remti tuos kandidatus, kurie yra palankūs darbininkų reikalams. Iš dalies tokio nusistatymo tebesilaikoma ir šiandien, nors organizuotų darbininkų vadovybės vis dažniau ir dažniau pasisako už rėmimą demokratų partijos.

Ir tai visai natūralu. 1930 m. iš viso organizuotų darbininkų (atseit, unijoms priklausančių darbininkų) Amerikoje buvo tik 3,600,000. Organizuotų darbininkų skaičius 1940 m. pašoko iki 8,800,000; 1950 m. — iki 14,700,000, o šiandien jų priskaitoma net 17 milijonų!

Septyniolika milijonų organizuotų darbininkų yra nepaprasta jėga politikos srity. Jeigu tarp tų darbininkų būtų susiklausymas, jeigu jie veiktų vieningai ir priklausytų, sakysime, Amerikos darbo partijai, tai šiandien kongreso ir pačios valdžios sudėtis greičiausiai būtų skirtinga.

Bet grįžkime prie aukščiau paduotų skaičių. Kaip matome, tiesiog pasakiškas unijų augimas ir stiprėjimas sutampa su demokratų administracija Washingtone. Iki prezidento Roosevelto išrinkimo darbininkų unijos buvo itin silpnos ir jų įtaka nežymi. Roosevelto administracija sudarė tokias sąlygas, kuriose unijos tiesiog tarpte tarpo. Šių dienų milžinai unijų šeimoje (plieno, automobilių pramonės ir kitų šakų darbininkai buvo tik organizavimosi stadijoje) faktiškai išaugo demokratų administracijos metais. Visai tad suprantama, kad demokratų atžvilgiu unijos yra labiau palankios. Vadinasi, joms demokratai yra artimesni, negu respublikonai. Ir tai ryšku iš Darbo Dienos šventės proga pasakytų kalbų. Stambiausių ir įtakingiausių unijų vadai savo kalbose gana kritiškai atsiliepė apie dabartinę respublikonų administraciją. Jie pabrėžė tą faktą, kad respublikonų administracijai daugiau rūpi stambiųjų interesų reikalai, negu daugumos žmonių gerovė.

Štai pav. imkime pajamų mokesčių sumažinimą. Tiesa, mokesčių mažinimas šiek tiek palengvins darbininkų (ypač mažai uždirbančių) būklę, bet tuo pačiu metu jis suteiks kur kas didesnių lengvatų korporacijoms ir turtingiemsiems, kurių pajamos yra milžiniškos.

Kokią iš to galima padaryti išvadą? Ką reiškia unijos vadų gana kritiški pasisakymai respublikonų administracijos atžvilgiu?

Reikia neužmiršti, kad šių metų lapkričio mėnesį įvyks labai svarbūs rinkimai. Visoje eilėje valstybių bus renkami senatoriai ir kongresmanai. Rungtynės, žinoma, eis tarp respublikonų ir demokratų. Nuo tų rinkimų priklausys būsimo Kongreso sudėtis.

Organizuoti darbininkai, kurių priskaitoma milijonai, tuose rinkimuose gali suvaidinti labai svarbų vaidmenį, nes jų remiami kandidatai turės daugiau progų būti išrinktais. Akivaizdoje stambiųjų unijos vadų pasisakymų, atrodo, kad šiuose rinkimuose unijos rems demokratus. Bet kiek ta parama bus svari, tai jau kitas klausimas.

K. DUBYSA

JAV Prezidento ir Kongreso bendradarbiavimas

JAV Konstitucijoje, kuri priimta 1789 m. kovo 4 d., pirmasis straipsnis sako: "Šiuo suteiktoji visa įstatymų leidimo galia pavedama JAV Kongresui, kurį sudaro Senatas ir Atstovų Rūmai". Konstitucijos antrame straipsnyje, pirmame skyriuje "Vykdomoji valdžia" sako: "Vykdomoji galia turi būti pavesta JAV prezidentui"... Vadinasi, įstatymus leidžia Kongresas, o juos vykdo prezidentas su atitinkamais savo patarėjais — ministeriais (sekretoriais). Konstitucijos 2-me straipsnyje trečiame skyriuje (Prezidento teisės ir pareigos) sakoma: "Retkarčiais jis turi pranešti Kongresui apie Sąjungos būklę ir pasiūlyti svarstyti tokius klausimus, kuriuos numatys reikalingus ir tinkamus..." Kiekvienas JAV prezidentas tuo naudojasi ir pasiūlo nemažai klausimų svarstyti Kongresui. Ar visus prezidento pasiūlytus klausimus ir sumanymus patenkina Kongresas — kitas dalykas. Kongresas privalo pasiūlymus svarstyti, bet jis neprivalo viską priimti kaip siūloma. Jis gali priimti tokius, kokius pasiūlo, pataisyti, neduoti eigos arba atmesti. Pasiūlymai, priimti Kongreso, tampa įstatymais ir privalomi visiems Amerikos žmonėms pildyti. Neminėdamas smulkesnes procedūros ir visokiausių taisyklių, kaip tas viskas atliekama, pavaizduosiu skaičiais, kaip vyksta Kongreso ir prezidento bendradarbiavimas.

83 Kongresas

Pirmoji sesija prasidėjo 1953 m. sausio 3 d. baigėsi 1953 m. rugp. 3 d. Prez. Eisenhoweris pasiūlė 44 klausimus ir juos prašė patvirtinti. Kongresas priėmė 32, nebaigė 6, nedavė jokios eigos 3 ir atmetė 3. Šioje sesijoje Kongresas patenkino prezidento reikalavimus 72,7%. Antrąjai sesijai, kuri prasidėjo 1954 m. sausio 3 d. ir baigėsi 1954 m. rugp. 20 d., prezidentas pasiūlė apsvarsty ti ir priimti 65 klausimus. Per visą sesiją Kongresas patenkino 54, nebaigtų nebuvo, nedavė eigos 5 ir atmetė 6 pasiūlymus. Čia prezidentas susilaukė dar didesnio Kongreso bendradarbiavimo ir jo pasiūlymai praėjo 83%.

82 Kongresas

Su juo bendradarbiavo buv. prezidentas Trumanas. Jis tęsėsi nuo 1951 m. sausio 3 d. iki 1952 m. liepos 7 d. Prez. Trumanas pirmąjai sesijai pateikė ir prašė patvirtinti 57 klausimus. Kongresas priėmė 22, nebaigė svarstyti 12, nedavė eigos 16 ir atmetė 7. Jo pasiūlymus Kongresas patenkino tik 38,6%. Antrąjai sesijai prezidentas pateikė ir prašė priimti 86 klausimus. Kongresas patenkino 30, liko nebaigti 12, liko be eigos 27 ir atmetė 17. Čia Kongresas patenkino tik 34,8% prezidento prašytų klausimų. Šie du sugretinimai rodo, kad Trumanas turėjo daugiau sunkumo su Kongreso bendradarbiavimu, negu jo turėjo prezid. Eisenhoweris.

Demokratai padėjo

1953 m. Senato demokratai padėjo pravesti 38, Atstovų rūmuose 20. Tais pat metais be demokraų pagalbos respublikonai pravedė: Senate 5, atstovų rūmuose 4. 1954 m. demokratai padėjo pravesti įstatymus: Senate 20, atstovų rūmuose 11. Be demokratų pagalbos respublikonai pravedė: Senate 6 ir atstovų rūmuose 4. JAV turėjo paskolos (bonais žmonėms ir kompanijoms) 275 bilijonus. Prez. Eisenhoweris prašė Kongreso valstybinę skolą padidinti iki 290 bilijonų. 83 Kongresas leido skolą padidinti iki 281 bilijono. Senate 83 Kongreso metu buvo: 48 respublikonai, 47 demokratai ir vienas nepriklausomas. Atstovų rūmuose buvo: 218 respublikonų, 213 (3 vietos buvo laisvos) demokratai ir vienas nepriklausomas. Senate daugumos vadas buvo sen. Knowland (R. Calif.), mažumos vadas senator. Johnson (D. Tex.) Atstovų rūmuose daugumos vadas — Republ. Halleck (R. Ind.), mažumos — Rayburn (D. Tex.). Nors politikai sako, kad 83 Kongresas buvo labai darbingas, pravedė nemaža naudingų kraštui įstatymų, bet daug gana naudingų ir reikalingų įstatymų liko nesvarstytų arba nebaigtų svarstyti. Koks susirinks naujasis 84 Kongresas ir kokia bus jo sudėtis, per anksti bet ką pasakyti. Sunku patikėti įvairių politikų spėliojimams, kad bus dauguma respublikonų arba demokratų. Paskutinį ir svarbiausią žodį taria ir jį tars lapkričio mėnesį eiliniai Amerikos gyventojai, turintys teisę balsuoti. Ką jie išrinks, kam savo balsus atiduos — respublikonų ar demokratų kandidatams — tokios sudėties ir daugumos bus Kongresas. Visi spėliojimai ir pranašavimai politikams yra naudingi tam, kad sužvejojus daugiau balsų drumstame vandenyje.

Pabaltijo Santarvė

Pabaltijo santarvė sudaryta prieš 20 metų. Santarvės pirmame straipsnyje numatyta derinti Pabaltijo valstybių užsienio politiką ir talkininkauti diplomatinėje bei politinėje srityse, siekiant bendros tų kraštų gerovės ir sėkmės tarptautinėje plotmėje. Santarvės trečiame straipsnyje buvo išskirti vadinamieji ypatingi klausimai, kurie lietė Lietuvą. Vilniaus ir Klaipėdos reikalai buvo laikytini ypatingais ir todėl neįėjo į santarvės apimtį. Kai kurių Lietuvos politinių klausimų išjungimas negalėjo sustiprinti pačios santarvės.

Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje buvo plačiai užsimota į Pabaltijo santarvę įjungti visas prie Baltijos jūros prieinančias valstybes, išskyrus Vokietiją. Danai ir švedai netrukus nuo tos santarvės atšlijo, nenorėdami išskirti norvegų, su kuriais iš seno palaikė gerus santykius. Lenkų užsienio politika ir Vilniaus užėmimas sudarė naują padėtį. 1920 m. sausio mėn. Helsinkyje pradėti Pabaltijo valstybių, Suomijos ir Lenkijos pasitarimai Želigovskio žygio buvo nutraukti. Nuo to meto Pabaltijo valstybės siekė suderinti savo užsienio politiką.

Estija ir Latvija jau anksčiau bandė ieškoti tarpusavio glaudesnio bendravimo. 1923 m. tos dvi valstybės sudarė karinę tarpusavio pagalbos sutartį ir užmezgė estų - latvių muito uniją.

Tarpusavio karinės pagalbos sutarties trečiame straipsnyje numatyta, kad vieną valstybę užpuolus, kita turi teikti jai visokeriopą paramą. Lietuva niekada nebuvo prisidėjusi prie tos sutarties.

Estijos ir Latvijos muito unijos sutartis liko neįgyvendinta. Nežiūrint tų valstybių ilgų derybų, Estija linko glaudžiau bendrauti su Suomija ir su ja sudarė didžiausio palankumo ūkinę sutartį.

Pabaltijo santarvė, sudaryta 1934 m. rugsėjo 12 d. ir atžymėta Tautų Sąjungoje, nežiūrint nemažų pastangų bendrauti, nebuvo ganėtinai stipri spirtis didžiųjų valstybių grėsmei. Užsienio politikai derinti buvo sukviesta 11 konferencijų, kurios pakaitomis vyko vienoje iš Pabaltijo valstybių sostinių. Pasitarimų buvo paliesta daugelis klausimų. Lietuvos kaimynų kėslams paaiškėjus ir pradėjus švaistytis ultimatumais, Pabaltijo santarvė neparodė ganėtinai drąsos ginti teisę ir teisingumą.

Praeities patirtis yra įsidėmėtina, nes Pabaltijo valstybės, iškovojusios savo laisvę, tegalės ją išsaugoti tik veikdamos sutartinai.

Sovietai, pavergę Pabaltijo valstybes, ieškojo būdų pateisinti savo nusikaltimą. Jie priekaištavo Pabaltijo valstybėms, kad jų karinė santarvė, nors tokios visai nebuvo, grėsusi Sovietams. Šiandien tie išmislai yra ganėtinai nušviesti ir dokumentais įrodyta, jog Kremlius buvo aiškiai nusistatęs pavergti Pabaltijo valstybes, nors jos nebuvo sulaužiusios jokios sutarties su Sovietais.

Nuo 1946 m. pabaltiečiai, esantieji laisvajame pasaulyje, sudarė Pabaltijo Tarybą, kuri ryžtingai atlieka vieningą darbą, siekiantį išlaisvinti pavergtas Pabaltijo tautas. Šis pabaltiečių bendradarbiavimas sutemų metu galės būti tinkamas pavyzdys ateičiai laisvas Pabaltijo valstybes sutartinai tvarkyti ir jas ginti nuo išorės pavojų. Bendros kančios, tie patys tikslai ir gera valia grindžia kelią į Lietuvos, Latvijos ir Estijos vieningą sugyvenimą. *E.*

MANFRED KYBER

Bazilijus Glūdas ir Jeronimas Kalnapetris

Meška Bazilijus Glūdas stovėjo prie protėvių kalnameškių namo durų.

— Jeronimai Kalnapetri, tu esi namie? — klausė jis ir padaužė letena į urvo sieną. Iš vidaus niekas neatsiliepė, tik iš gilumos veržėsi tylus niurnėjimas. Bazilijus pasibeldė balsiau.

— Kalnapetri, tu esi namie-Jeronimai!

— Ne, manęs nėra namie, — atsiliepė balsas iš urvo gilumos. Jeronimas nepatenkintas suniurnėjo, — tu juk žinai, kad aš po pietų visuomet priguliu.

— Jeronimai, — sako Bazilijus, — jei aš tau pasakysiu, ko aš čia atėjau, tu tuojau grįši namo.

Jeronimas Kalnapetris, išlindęs ėmė raivytis. Tai daro visi kalnameškiai. Jis visai nesidomėjo atnešta naujiena, tik niurnėdamas krapštėsi akis.

— Jeronimai, aš užtikau avilį, saldų laukinių bičių avilį.

— Kur? — staiga susidomėjo Jeronimas ir tuoj pat ant keturių išsitiesė.

— Palauk, palauk, aš tau parodysiu, — maurojo Bazilijus ir pamojo jį sekti, — kur tu eini užsimiegojęs, sek mane.

— Kur? — burbtelėjo Jeronimas ir tuojau pakeitė kryptį.

— Vietoje "kur", galėtum ir "ačiū" pasakyti, — pastebėjo Glūdas, — matai kaip tu namie esi buvęs.

Bazilijus ir Jeronimas ėjo saldaus medaus kopti taip paprastai, kaip kad einama prie pietų stalo.

Avilys buvo aukštame, storame medyje. Aplinkui buvo malonus kvapas. Bazilijus patenkintas suriaumojo; Jeronimas džiaugsmingai gurguliavo.

— Čia yra dvi skylės, viena yra didesnė, — aiškino Bazilijus.

— Kur? — vėl paklausė Jeronimas, ir tuoj pat bandė į drevę lįsti — Nelenda, skylė per anksta, mano sprandas per storas. Bazilijau, tu turi bandyti, tik medų pats vienas neiškopk!

Bazilijus pakratė galvą ir suriaumojo:

— Mano sprandas dar storesnis.

Jeronimas siekė letena korius pasiekti.

— Negaliu pasiekti, — sako nusiminęs, — mano letenos numeris 14. Bazilijau, tu bandyki.

— Mano letenos numeris 16, — atkirto Bazilijus, piktai žiūrėdamas į savo didelę leteną.

— Bazilijau, tenka nosį pirmiau kišti, — nutarė Jeronimas, — bet tu turi pirmas bandyti, tu esi vyresnis.

Bazilijus Glūdas giliai įkišo nosį į medžio drevę. Kvapas buvo labai malonus, medus stipriai kvepėjo.

Bazilijau, — sako Jeronimas, — kokia tavo snukio išraiška? Tu neatrodai, kad būtum medų pasiekęs.

Tačiau draugas nieko neatsakė. Jo nosis panašėjo iš medžio drėvės kyšantį artilerijos šovinį. Kitą akimirką — bičių spiečius puolė meškas.

— Mano puikus kailis, — nusivylęs bliovė Jeronimas letenomis nuo bičių besigindamas.

Bazilijus čiaudė, nes bitė šnervėse nėra didelis malonumas. Namie Jeronimas nagais šukavo savo sujauktą kailį.

— Šiandien aš negalėsiu į pasimatymą eiti, — skundėsi jis,— saulė turi mano kailį išprosyti, į tai mano mažytė kreipia daug dėmesio.

Tuo tarpu Bazilijus kūdroje šaldė savo sukandžiotą nosį. Tai iš vidaus buvo šaukiantis jausmas.

— Šiandien turėjau eiti į biologinį susirinkimą, — piktai murmėjo.

Abu labai erzinosi, vienas pyko ant kito.

— Drevė ne meškoms padaryta, — sako Bazilijus ir piktai pažvelgė į draugą, — dėl trupučiuko medaus negalima nusiraminti, tuoj kitam ant kailio dedama, ar ne, Jeronimai?

— Kitiems dar blogiau pasitaiko, — pastebėjo Jeronimas,— vos nosį prie medaus prikiša, ir jau bitėmis čiaudo.

Vertė **Mykolis**

Unija remia Douglas'ą

Darbo Dienos proga Lee, Chicagos AFL pirmininkas, išleido pareiškimą, kuriame remiamas Illinojaus demokratų partijos senatorius P. H. Douglas. Lee pabrėžia, jog šis senatorius "užsitarnauja entuziastinio parėmimo tiek organizuotos darbininkijos, tiek dirbančiųjų šioje valstybėje". Faktai rodą, kad sen. Douglas pasirodęs "beveik tobulu" senate tiek darbo įstatymų leidykloje, tiek užsienio politikoje, socialiniame draudime ir "kituose įstatymuose, kurie liečia darbininkiją ir daugumą žmonių".

Douglas, kalbėdamas E. St. Louis, Ill., kritikavo Nat. Labor Relations Board, kuri esanti "prikimšta narių, priešingų darbininkijai". Ši darbo taryba patvarkiusi, kad darbdavys turįs teisę klausinėti (be grasinimo) darbininkus, kuriai unijai jie priklausą.

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

MIKAS ŠILEIKIS

PIRMOJI DIENA AMERIKOJ

(Tęsinys)

— Čia nėra "Dievo valia", bet pačių žmonių reikalas. Jeigu visi streikuosime, reikalausime to, ko norime, tai ir lamėsime! Kai aš sakau "mes", aš turiu galvoj visus. O visi kiti darbininkai yra ne kas kitas, kaip tik "mes". Bendras reikalas visus bendrai paliečia: ar jis būtų vengras ar lietuvis. Jeigu mes streiklaužiausime, o kiti streikuos ir kovos už geresnes darbo sąlygas, tai jie kartu kovos ir dėl mūsų gerovės. Jeigu jie laimės kovą, ir mes laimėsime. O priešingu atveju visi pralaimėsime.

— Aš nevisai supratau, ką jūs sakėte, — Mateušas paklausė.

— Argi? Dėde, kai namas dega, nepilk alyvos į ugnį. Ar neaišku?

— Ko jūs čia rėkaujat? — pakėlęs galvą atsiliepė Kosulys.

Mateušas paglostė savo stačius kaip šeriai ūsus, atsikėlė nuo aukštos dėžės, kurioje buvo sukrautas visas jo turtas.

— Na, einu kopūstų virti, — pasakė jis.

Mateušas nulipo laiptais į virtuvę.

— Antanai! O Antanai! — užkimusiu balsu prašvokštė Kosulys. — Tu nueik apačion ir pažiūrėk, ar dar yra alaus. Jeigu rasi statinėje, tai prileisk ąsotį ir atnešk. Baisiai gerklę džiovina.

— Lauk, baurybės! — Mateušas šluotą pagriebęs švaistėsi virtuvėje. — Eikit į bažnyčią latrai!..

Jis buvo prastame ūpe. Streikas paveikė. Lėtame, rimtame ir tyliame žmoguje matėsi pikta šeimininkė, kai ji valo priterštus namus. Jis šiuose namuose buvo šeimininkas ir tvarkos žiūrėtojas. Visi jo klausydavo ir juo pasitikėdavo. Jis skubiai šlavė grindis, rinko nuo stalo stiklines ir butelius. Jo judėsiai buvo greiti ir neatsargūs. Šlapia ir purvina šluota daužė per šoną gulinčiam vyrui. Tasis sumykė, pajudėjo, bet nesikėlė. Pabudęs Sakalas pasiraivė ir vėl sukniubo.

— Liudvik, o Liudvik! — Mateušas purtė antrąjį už pečių: — Eikite namo, po velnių! Ar per dieną čia gulėsite?..

Liudvikas kėlėsi nuo žemės. Jo marškiniai ir kelinės buvo purvinos. Vos pastovėdamas tempė savo draugą pro duris.

— Ei, Liudvik, eik čia. Išsigersime. Kam tu juos varai?

— Aš tau išsigersiu... Eik ir tu namo. Visi lauk! — Mateušas šluota visus apdaužė ir uždarė duris.

Naujokaitis išėjo pasivaikščioti ir susipažinti su Slėnio miesteliu. Pakopęs į kalną ir radęs lygią pievelę baltais dobilėliais nusagstyytą, atsisėdo. Jis kamantinėjo savo valią ir kvotė sąžinę, kaip jo gyvenimas Amerikoje galėtų susikryžiuoti, kad jis pats nebepajėgtų jo suvaldyti, ir kuria kryptimi eiti. Amerikoje niekas negali jo laisvės varžyti, gal nei teisės atsistoti skersai kelią prieš jo norą. Bet ant jo laisvės jau buvo uždėta tvirta ranka, kai jį įspėjo, jog "pirmoji tavo alga bus ne tau!" Taip pat jis žinojo, kad nėra reikalo nė pareigos kam nors kitam duoti savo veiksmų apyskaitos. Vis dėlto jis knisosi savo sąžinėje, smerkdamas save už blogus veiksmus, kai jis gėrė ir, kad tas veiksmas galėjo būti net nuodėmė? Daug ko sau prikišti jis dar neturėjo, patekęs į naują aplinkumą ir kitas sąlygas, kas ne iš jo noro susidėjo. Bendravimas su girtuokliais jį nedaug baidė, bet vis dėlto nebuvo kuo nė džiaugtis. Jis tegalėjo džiaugtis, kad pradžia blogais vaisiais buvo visiškai negausinga. Jis labiau rūpinosi tuo: kas bus rytoj, poryt. Kaip ir dera šiai emigrantų bendruomenės tvarkai, jis automatiškai buvo įtrauktas į organizuoto girtavimo orgiją.

Streikas užsitęsė keletą mėnesių. Prasigėrusieji ėjo dirbti. Daug tokių į upę nuo tilto vengrai įmetė. Nerimavo ir mūsiškiai. Mažiau gėrė kreditan, mažiau ir valgė, o angliakasis Urbonas šaipėsi:

— Pralakėte, dzie, pinigus, tai dabar žinosite...

Peleniaus biznis kiek sumažėjo. Tai nieko. Bet kai jo pilvas nuo mielių užaugo truputį perdidelis, graborius Loganas nuvežė Pelenių pas Abraomą... Tonis Visgirtas ir Sakalas nusišluostė gailias ašaras prie savo geradario karsto, o Šaduvienės du auksiniai dantys linksmai žibėjo saulėje. (GALAS)

Tai kurios gi kilties tautų gyventa Pamaryje?

Prieš keletą savaičių nukritusi "skrajojančioji lėkštė" ties Volino miestu sukėlė man visą eilę istorijos asociacijų. Ne pati lėkštė mums čia įdomi, o Volino miesto ir plačiai aplink tą miestą gyvenusiųjų žiloje senovėje pamarėnų praeitis.

Volinas (istorijos rašytojai M. ir Z. Voiciechovskiai tą miestą vadina Volynj; "l" tark kietai, o "n" minkštai; skandinavai Voliną vadino Jom, arba Jomsborg). Tasai miestas stovi Odros upės žiotyse. Odra bene bus tokio didumo kaip mūsų Nemunas; jei nedidesnė; įteka į Baltijos jūrą; tai yra dabartinė Lenkijos su Vokietija siena.

Tame Voline anais pagonybės laikais yra buvusi š v e n t i n ė (šventovė), kur proslaviai (?) garbinę dievaitį "Veles" (Volios). Aleksandras Brueknerис tą vardą kildina iš lietuviškų žodžių: vėlės, velnias, velėna (A. Bruekner, Mitologija slovianska, psl. 89). Šį tvirtinimą paremia dar čekiškais posakiais iš XV a. — "k velesu" — po velnių; "ki veles"? — koks velnias? (A. Brueckner, Dzieje kultury polskiej, I. 154). Brueckneris linkęs pripažinti Velesą požemių, mirusiųjų karalijos dievu ir paties Volino miesto vardą sieja su Velcso pavadinimu. Savo tokį įsitikinimą remia Herbordo (III,24) šv. Ottono Bambergiečio gyvenimo aprašymo autoriaus, tvirtinimu, kad Voline aukščiausia garbė buvusi teikiama mirusiųjų dievybei, kurią tasai Herbordas vadina sen. graikų mitologijos dievu Plutonu. Bambergo vyskupas Ottonas buvo nuvykęs 1124 m. į Voliną Dievo žodžio skelbti, bet nesėkmingai. Vienas volinietis prisitaikęs taip smogė stora šaka per galvą misionieriui, kad šis vos beatsigaivėjo. Iš čia nuvyko į netoliese esantį štetiną, bet ir čia jį priėmė nedraugiškai — apmėtė akmenimis ir sužeidė ranką.

Jūroje, prieš Odros žiotis, yra Rugijos sala. Toje saloje yra didokas Arkonos miestas; tame mieste buvusi kontina (šventovė), kurioje stovėjęs keturveidis pagonų stabas "Švantevit", apskriejęs raitas visą pasaulį. (Prie Švantevito šventovės arklidėje buvęs laikomas tai dievybei baltas žirgas). Švantevitas buvęs laikomas visų dievų karaliumi ir priešų nugalėtoju. Rugijos gyventojai vadinasi "ranai".

Iš Al. Brueckneriо išvedžiojimų apie Velesą įdomi to lenkų mokslininko — kultūrininko pozicija. Kaip žinome, jisai lietuvių atžvilgiu nusiteikęs nedraugiškai — lietuviams nepripažįsta jokios mitologijos; bet kai reikia paaiškinti slavų mitologiją, tai neišsiverčia neskolinęs dievų iš lietuvių.

Va kaip tasai p. A. Brueckneris aiškina Rugijos salos pavadinimą. Pirmykštis rugių pavadinimas slaviškai buvęs "rež — rož". Vokiečiai "Roggen" pasiskolinę iš slavų. Ir Rugijos salos vardas kilęs iš režų (rugių) auginimo toj saloj. Čia ir skverbiasi klausimas: kažin kas artimesnis tos salos pavadinimo — ar baltiškasis rugys, ar vokiškasis Roggen, ar slaviškasis rež — rož?

Tarp naminių demonų Josef Kostrzevskis savo veikale "Kultura prapolska" mini tarp kitų naminių slavų demonų ir "atvor", priskirdamas jam tas pačias funkcijas, kokias atlieka ir mūsų aitvaras. Jo nuomone, atvoro vardas kilęs iš vokiškojo "odebar". Vargšai tie lenkų rašytojai nemoką lietuvių kalbos!

II amžių mūsų eros Aleksandrijos geografas Ptolemėjas randa prie Venedų įlankos "Veletus", kitų vadinamus vieliotais, o iš VIII a. Einhardo frankų metraštis juos vadina veletabais. (Kiti juos dar vadina vilkais, o vėliau liutikais). Veletai gyveno prie Odros upės ir Baltijos jūros. Turtingas jų, kaip minėjau, miestas buvo Volin su Veleso stabu. Tai vėlių garbintojai. Pamary ir daugiau yra miestų pavadinimų su kamienu "vel". Antai prie Notečio upės stovi Vielenj miestas, toliau į pietus jau Plocko srity — Vieliunj.

Toliausiai į šiaurės vakarus prie Labos upės ir Baltijos gyveno obodritai, veletų giminaičiai. Tarp daugelio veletų padermių pirmaujamąją vietą savo veiklumu bei drąsa užima "redarų arba ratarų" padermė. Obodritai ir veletai jau VIII a. buvo įkūrę stiprias valstybes; palaikė artimus santykius su ciesorium Karoliu Didžiuoju ir jojo įpėdiniais, dėl to Vakarų Europos kronikose netrūksta apie juos žinių. Turėjo turtingų miestų, o gyvenusios gentys prie jūros ir laivyną. Tuometinis pasaulis apkaltindavo juos plėšikavimu. Per penkis amžius išbuvo obodritai bei veletai nepriklausomi. Tik antrojoj XII a. pusėj tosios kiltys buvo galutinai užlietos vokiečių bangos. Vokiečių sostinė — Berlynas pastatytas veletų žemėje.

Iš Ptolemėjo genčių suskirstymo Pamaryje galima spėlioti, kad Venedų įlanka tai nėra Dancigo įlanka, o visas pietinis pajūris.

Tarp Odros ir Vyslos Pamaryje taip pat gyventa įvairių genčių, o gausiausi bene bus kašubai. Čia reikia priminti, kad mūsų istorikai kažkodėl atkelia prūsus dažniausia tik ligi dešinios Vyslos pusės, nedrįsdami juos perkelti į antrąją pusę. Kad prūsų gyventa prie pat Dancigo, rodo prūsų kapai ir vietovė Prušč Dancigo apskrity (J. Kostrzevski, Kultura prapolska).

Kalbant apie Pamario gyventojus kašubus, tenka pastebėti jau minėto Aleksandro Brueckneriо nuomonę apie juos. "Dzieje kultury polskiej" I, 44 psl. jis sako, jog tai ne lenkai, o pamarėnai, pabrėždamas amžiną polėnų (lenkų protėvių) bei pamarėnų priešingumą. Kiti lenkų rašytojai visus Pamario autochtonus priskiria prie slavų. O ryšium su tuo tam pačiam savo veikale A. Brueckneris minėto geografo Ptolemėjo paduotus du Pamary vietovių pavadinimus — "Budorgis" ir "Askaukalis" — abejodamas pripažįsta slaviškais.

Į Odrą iš dešinės pusės įteka Varta, o į Vartą taip pat iš dešinės pusės — Notec. Tų dviejų upių santakoje yra senas senas miestas — Santok, senovėj lenkų vadinamas "Lenkų karalystės raktu". Dėl to miesto ėjo nuolatinės tarp lenkų, vokiečių ir Pamarėnų grumtynės, varžytynės. Suprantama, kad Santokas dėl to turėjo būti stipri tvirtovė — pilis. To miesto pavadinimą įdomiai etimologiškai aiškina minėtasis A. Brueckneris: tai "zlev, stok, sątok". Lenkiškąjį "są" ištark "son"! Brueckneriо manymu, tą "son" lenkai gal senovėje tardavę: "san"? Tuo "gal" ir baigia aiškinimą tasai "Slovnik etimologičny języka polskiego" autorius. Kažkodėl lenkų kalbininkai vengia dirstelti į Lietuvos žemėlapį? Juk ten rastų "Santakų" ir to seno miesto pavadinimą lengvai galėtų išaiškinti.

Pamarėnus nuo polėnų skyrė Notečies upė, didelės pelkės paupiais ir didžiuliai miškai: buvo tai natūrali apsigynimo siena tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės. O tos kovos turėjo būti žiaurios, atsiminus, kad slavai į pietus nuo pamarėnų iš paskutiniųjų veržėsi prie jūros.

(Bus daugiau)

Negrų išlaisvinimo šimtmetis

Chicagoje ruošiamasi paminėti 100 metų sukakčiai nuo negrų paleidimo iš vergijos Amerikoje. Bus suruošta atitinkama ir paroda, kuri pavaizduos negrų gyvenimą, jų įnašą Amerikos kultūrai, menui ir mokslui bei pramonei. Minėjimas įvyks 1963 m., kada sukaks 100 metų nuo prezidento Lincolno proklamacijos, paleidžiančios negrus iš vergijos. Tačiau jau dabar pradedama minėjimui ruoštis ne kur kitur, bet Chicagoje, nes Illinojus yra Lincolno žemė. Minėjimui vadovauja kun. Carey, kuris yra kartu ir miesto tarybos narys Chicagoje, taip pat buv. Amerikos delegato Jungtinėse Tautose pavaduotojas.

THE TRUTH IS...

WHITE HOUSE

THE WHITE HOUSE WAS DESIGNED BY JAMES HOBAN WHO WON $500 FOR HIS FIRST PLACE DESIGN. HE WAS INFLUENCED BY A PALACE IN DUBLIN, IRELAND. AS A MATTER OF FACT, THE WHITE HOUSE WAS ORIGINALLY REFERRED TO AS "THE PRESIDENT'S PALACE." GEORGE WASHINGTON NEVER OCCUPIED THE WHITE HOUSE, AND THIS ORIGINAL STRUCTURE WAS DESTROYED BY THE BRITISH IN 1814!

YOU CAN HELP PRESERVE AMERICA—AND SECURE YOUR OWN FUTURE BY INVESTING IN BETTER-THAN-EVER UNITED STATES SAVINGS BONDS! REMEMBER, SAVINGS BONDS NOW PAY 3%.

CLEOPATRA

ALTHOUGH THERE IS NO ACTUAL PROOF, CLEOPATRA PERHAPS THE MOST FAMOUS EGYPTIAN OF THEM ALL, PROBABLY DIDN'T HAVE A SINGLE DROP OF EGYPTIAN BLOOD IN HER! SHE WAS A GREEK BY ANCESTRY, AND AS WAS THE CUSTOM, HER FAMILY MARRIED ONLY THEIR OWN RELATIVES, THUS KEEPING THE ORIGINAL GREEK HEREDITY INTACT.

BY THE BARREL

IF YOU WERE OFFERED YOUR CHOICE BETWEEN A BARREL OF DIMES, AND A BARREL OF DOLLARS, WHICH WOULD YOU PICK?

PICK THE DIMES! THE BARREL OF DIMES IS WORTH ABOUT $50,000! THE DOLLARS, ABOUT $8,000.

SIGNING YOUR NAME TO AN APPLICATION FOR THE PAYROLL SAVINGS PLAN WHERE YOU WORK CAN BE THE MOST IMPORTANT THING YOU DO TO INSURE COMFORTABLE RETIREMENT, A BUSINESS OF YOUR OWN, EDUCATION FOR YOUR CHILDREN! SIGN TODAY!

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atlikamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.

Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

1,000 PUSLAPIŲ SKAITYMO UŽ 1 DOLERĮ

Kas nori papildyti savo bibliotekas, pasiųsti draugams vertingų dovanų, turėti po ranka lietuviškos kultūros dokumentus, istorinę medžiagą, tyrinėti lietuvių kalbą ir sekti spausdinto žodžio evoliuciją, tas gali labai lengvai tai padaryti. Niekad nebuvo progos taip pigiai įsigyti lietuviškų knygų, kaip šiandien siūlomoji. Pasiūlymas galios trumpą laiką. Vėliau tos pačios knygos bus žymiai brangesnės.

Knygas parduodame ryšuliais. Kiekvienas ryšulys sveria apie tris svarus. Vienas ryšulys kainuoja vieną dolerį. Čia įeina ryšulio sudarymas ir persiuntimas paštu. Kas anksčiau užsisakys, tas pirmiau gaus. Kiekvienas žmogus gali užsisakyti po vieną ar kelis ryšulius. Gavę čekį arba Money Orderį ir aiškiai užrašytą Jūsų adresą, ryšulį tuojau Jums pasiųsime.

Štai kokias knygas siūlome:

PIRMAS RYŠULYS

1. Dr. A. J. Karaliaus parašytas NAMŲ DAKTARAS. 174 psl. naudingų patarimų sveikatai apsaugoti ir sustiprinti.
2. Garsioji prancūzų rašytojo Prospero Merimee lietuviškoji legenda LOKYS. 80 psl.
3. Reta A. Untulio 56 psl. knyga KODĖL PRARASTAS VILNIUS
4. H. Ibseno 4 veiksmų tragedija ŠIAURĖS KARŽYGIAI, kelis kartus vaidinti lietuvių teatruose, nagrinėti mokyklose. K. Puidos vertimas, 77 psl.
5. Kleopo Jurgelionio verstas šekspyro MAKBETAS, geriausioji pasaulio dramaturgo tragedija. 136 psl.
6. J. Laukio KO MUMS REIKIA PIRMIAUSIA ir Petro Kropotkino studija apie dorą, 92 psl.
7. K. Puidos versta vieno veiksmo drama PIETRO CARUSO.
8. Rusų rašytojo klasiko V. G. Korolenkos apysaka MAKARO SAPNAS. 74 psl. puikaus vertimo.
9. Kleopo Jurgelionio parinktas DEKLAMATORIUS. 164 psl. monologų ir puikiausių eilėraščių, dažnai deklamuotų lietuvių vakaruose.
10. Garsaus rusų rašytojo L. Tolstojaus PRAGARO ATGIMIMAS.

Visos PIRMAME RYŠULYJE išvardintos knygos tuojau Jums bus pasiųstos, jei pasiųsite vieną dolerį tokiu adresu:

N A U J I E N O S, 1739 South Halsted, Chicago 8, Illinois

Jeigu PIRMO RYŠULIO KNYGOS Jums nepatiktų, tai galite įsigyti sekančias knygas:

ANTRAS RYŠULYS

(Antras Ryšulys jau išparduotas)

TREČIAS RYŠULYS

1. S. K. Krulikovskos parašyta ir J. Laukio išversta knyga CHINIJA, dangiškos ciesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai. 101 puslapis.
2. John Sprago 230 psl. knyga SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS. A. Lalio, Lietuvių-anglų kalbų žodyno autoriaus, versta knyga, kalba gera. 290 psl.
3. Dr. St. Biežio versta James Allen 51 psl. knygutė KAIP ŽMOGUS MANSTO.
4. Dr. A. J. Karaliaus NAMŲ DAKTARAS, 174 psl.
5. A. Untulio KODĖL PRARASTAS VILNIUS, 56 psl.
6. Arthur M. Lewis'o DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLIUCIJA, 187 puslapių.
7. J. Laukio MOTERIS IR JOS VIETA ŽMONIJOJE, 47 psl.
8. V. K. Račkausko — Vairo EILĖMIS IR PROZA, 83 psl. Rašiniai buvo deklamuoti vaidinimuose ir iškilmėse. 83 psl.
9. P. Lafargue'o išgarsėjusi 36 psl. brošiūra LABDARYBĖ PIRMIAU IR DABAR.
10. K. J. (Kleopo Jurgelionio) DEKLAMATORIUS, eilių ir monologų rinkinys, tinkamas vaidinimams. 164 psl.

Trečias ryšulys bus Jums pasiųstas, kai atsiųsite vieną dolerį tokiu adresu:

N A U J I E N O S

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GARSINKITĖS "N A U J I E N O S E"

8 million people have a special reason for celebrating this Labor Day

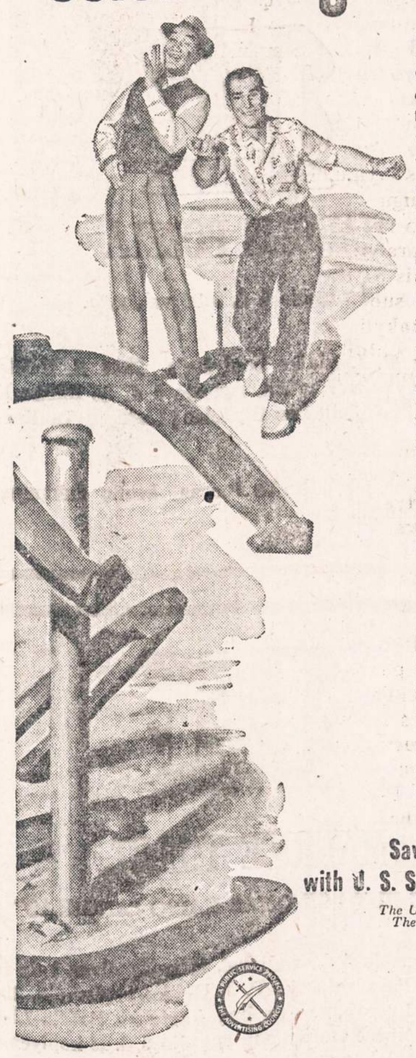

Labor Day belongs to all of us who labor for our living, but eight million Americans have an *extra* cause for celebration. Because some of the money they work for each week is now working for them!

These eight million Americans have joined the Payroll Savings Plan. And if you want to insure your future, there is no easier, surer way than Payroll Savings. Because your company's pay office does your saving for you—automatically—before you draw your pay.

You just name the sum and each payday, it's invested for you in Series E Savings Bonds.

Each Bond earns interest at 3% a year, compounded semiannually, when held to maturity. If you sign up for just five dollars a week, in five years you'll have $1,367.90. In 9 years, 8 months, you'll have $2,850.70!

It's easy to see how much the Plan can do for *you!* So why not sign up today?

If you're self-employed, ask at your bank about the Bond-A-Month Plan.

Important Notice to Holders of Series A, B, C and D Bonds

Unlike Series E Bonds, which go on earning interest after maturity, Series A, B, C, and D Bonds do not. No interest has accrued on these securities since the last of them matured, in April 1951. If you own A to D Bonds (some 77 million dollars' worth are still outstanding) you should redeem them. You can profitably reinvest the proceeds in Series E and H Savings Bonds at your bank.

Saving is simpler than you think—with U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SVEČIUOSE PAS SENUOSIUS LIETUVININKUS

KAIP JUOS MATĖ IR APIBŪDINO JONAS ADOMAITIS IŠ DOCŪNŲ

Prieš gerą pusę šimtą metų Jenos prof. C. Capelleris, domėdamasis lietuvių liaudies kūryba ir gyvenimu, lankėsi Mažosios Lietuvos kaimuose. Pasekmėje to buvo atspausdinta knygutė "Kaip senieji lietuwininkai gyweno", iš kurios šis tas čia pateikiama.

Jonas Adomaitis, doras kaimietis iš Mažosios Lietuvos pietų krašto, prisimena savo vaikystės dienas ir supažindina skaitytojus su keliais anų laikų įvairumais. — Kviečiame būti svečiais mintyse pas šiuos senuosius lietuvininkus!

Kaip jie gyveno

Kai aš jaunas buvau, Lietuvoje visai kitaip atrodė. Visa dirva būdavo išvien. Geriausioji būdavo visai į siaurus gabaliukus išmatuota, kad visi lygiai turėtų ir nevienas neapsigautų. Turbūt dar žinosite, kad viskas anuose senuose laikuose buvo karališka ir ūkininkas nebuvo savininkas, o tik darbininkas. Tai nevienas negalėdavo nei parduoti, nei mainyti.

Žmonės trejuose laukuose gyveno (apdirbo) — žieminiuose, vasariniuose ir pūdymuose. Kur pernai būdavo žieminiai javai, ten šįmet matėsi avižos, miežiai, žirniai arba roputės, o kitame mete ten būdavo pūdymas.

Tuoj pavasarį Jurginių metu anie pradėdavo galvijus išvaryti ir laukus apdirbti. Pirmiausia apardavo rugienas ir pasėdavo žirnius, paskui roputes sodindavo. Urbone būdavo avižų, Medarde sėmenų ir miežių sėja; dobilų ir vikių mūsų tėvai dar nepažinojo. Po to apie Jonines eidavo žolę kirsti. Kai būdavo geras oras, tai kirto, kai prastas, tai mėšlus vežė ir pūdymą arė. Keturias savaites po Joninių, mažne ir anksčiau ar vėliau, ateidavo rugių kirtimas. Tai sunkiausias visų metų darbas. Tuomet visi būdavo laukuose. Vyrai kirto, o moterys ir mergos grėbė, gi senieji žmonės statė. Kai rugiai būdavo įvežti, tai reikėdavo kviečius, miežius ir avižas apdirbti. Paskui ateidavo rugių sėja aplink Idžių, o po to kviečių sėja aplink Kryzelį. Tame pačiame laike raudavo, nukuldavo, patiesdavo ir linus; paskui pradėdavo atolo pievas kirsti. Po Mikelio roputes ir daržoves išimdavo. Tame tarpe būdavo jau linai atsigulėję, tai juos atkeldavo ir mindavo. Taip būdavo pabaigti laukų darbai.

Kai ruduo ateidavo, tai galvijai būdavo į tvartą uždaryti ir namuose šerti; tuos, kurie būdavo per viršų, penėdavo ir pjaudavo. Vėlai rudenyje, taip ligi Kalėdų, viskas būdavo sukulta. Po to gi nieko nebūdavo ką daryti, tik galvijus šerti ir kitąsyk į girią malkų važiuoti. Moterys linus šukuodavo ir verpdavo; vyrai kieme tvartus mėždavo. Tai būdavo jų darbas žiemos metu. Visą laiką, kai nedirbdavo, gulėdavo užkakalyje, kol valgyti šaukdavo.

Didelės upių pievos arba lankos būdavo prieš kirtimą kiekvienam lygiai išdalintos. Nevienas nei daugiau nei mažiau gaudavo kaip kiti. O ir ne kiekvienais metais turėdavo toje pačioje vietoje savo pievą, bet vis būdavo apmainyta, kad geriausias ir prasčiausias pašaras eitų paeilium. Laukų pievos būdavo ganyklai. Visas kiemas laikydavo vieną kerdžių, kuris kiekvienais metais pas kitą gaspadorių (šeimininką, ūkininką) gyvendavo, vis nuo vieno Mertyno ligi kito. Jis su savo pačia gulėdavo kamaroje ir gaudavo kasdien kelis piemenius pagalbai. Aš pats toks piemenukas esu buvęs, todėl viską gerai žinau apie tai. Kerdžius turėdavo visus galvijus ganyti vienoje kaimenėje — arklius, jaučius, karves, avis, kiaules. Kiekvieną rytą, kai patekėdavo saulė, atsistodavo jis gale kelio ir pradėdavo trūbyti. Tai viskas eidavo kelklūpščiais ligi kol galvijai būdavo išvaryti į ganyklas. Pusryčių metu tai mes piemens turėdavome karves namo varyti, kad milžtų. Pareidami šaukdavome: "Užimkite karves, karves, karveles!" Tai kiekviena tarnaitė arba gaspadinė įsivarydavo pati savo karvę į kiemą. Po pusryčių pradėdavome šūkauti: "Varykite karves, karves, karveles!" Atsistoję gale kelio laukdavome, kol visos karvės būdavo iš kiemų išvarytos; po to mes ganydavome ganykloje ligi vakaro.

Vienas piemuo prižiūrėdavo vis žąsis. Tam nereikėdavo niekur nieko daboti kaip tik savųjų žąsų; tas visai nepriklausydavo prie kaimenės; jis būdavo sau vienas su savo žąsimis vis toli nuo mūsų. Gaspadorius sakydavo kerdžiui: "Minau, neįleisk to piemens, kuris žąsis ganą; šiaip kai šilumoje pradės galvijai zylioti, tai jie įbėgs į žąsų pulką ir gali daug sumindžioti. Tai jam bus nuo algos nuskaičiuota". Ale (bet) šis ir labai saugodavosi. Tai jį ir girdavo gaspadoriai, kad esąs geras kerdžius.

Arkliai būdavo su visais galvijais drauge; išdykėliai būdavo supančioti, tinginiai palaidi eidavo. Darbininkai galvijai — arkliai ir jaučiai — būdavo ir naktį ganomi; vaikai ir bernai turėdavo arklius, o mergos jaučius padaboti. Po vakarienės tai išvykdavome su arkliais ir galvijais į ganyklas. Daugsyk ir į kitą kiemą jodavome, anuos naktigonis suplėkti, o kitąsyk ir anie atjodavo pas mus. Kas drūtesnis — tai geresnis! Kai jie mūsų neįveikdavo, tai mes jiems kirsdavome botagais kur pataikydavome, vis iš viršaus. Tai mes pridūkdavome!

Ką jie valgė

Perpuikių valgių senieji lietuvininkai nepažinodavo; jie vis valgydavo lapienės ar kruopų, rūgščių ar gručkų ar barščių. Ale nevisuomet taip prastai ir vargingai gyvendavo; kitąsyk ir labai skanus valgis ant stalo atsirasdavo — kaip kisielius, šiupinys, skilandis, košenybė (drebučiai). Aš jums pasakysiu kaip visi tie valgiai buvo taisyti!

Kisielių taip darė: Avižos buvo ant kakalio sudžiovintos ir ant girnų sumaltos, paskui buvo miltai įrauginti ir per rėtį perkošti. Tą sriubą įpylė į katilą ir ant ugnies virė, kol ji pasidarė taip stipri, kad ant jos, kaip mano mama sakydavo, su vyžoms galėjai eiti. Tą kisielių valgė pusiau karštą ir pusiau šaltą. Ale kas netikras lietuvininkas, tas negalėjo jo valgyti.

Šiupinys tai buvo storai nuvirti balti žirniai. Tuos su menturiu (pagaliu) maišė ir kiekvienam gabaliuką virtų lašinių ant bliūdo uždėjo.

Kai mes kiaulę arba meitelį skerdėme, tai lašinius į paltis supiaustėme ir į kaminą rūkyti kabinome. Raumenis gaspadinė gabaliukais supiaustė ir ant stalo į krūvą sukrovė. Paskui ji įmaišė druskos ar pipirų, kita ir česnakų įdėjo, o tarnaitė turėjo kiaulės pilvą išvalyti. Dabar gaspadinė tuos raumenis kimšo į tą pilvą taip drūtai kaip tik įstengė. Po to ji ėmė didelę adatą ir, įsivėrusi siūlą, užsiuvo tą galą, kur buvo raumenis įkimšusi. Visa tai padėjo ji ant lentos ir uždėjo platų akmenį. Tai ji sakė: "Mes jį suslėgsime, tai kitoks bus kaip vokiečių skilandis. Kai Jurginių metu jau atgyja pas juos pilnas kirmėlių, tai turi kiaulėms numesti!" Ale lietuvininkų kai prapjovė ant Mikelio, tai buvo toks gražus kaip sūris. Kita gaspadinė visai nedarė skilandžio, jį sakė kaimynkei: "Ak, ką gero duoda tas skilandis? Tai juk turi visus raumenis į vieną kiaulės pilvą sukimšti. Aš vis darau raumeninių dešrų. Tai kai vieną subruokuojame, tai aš dar daug kitų turiu".

Košenybė tai buvo galvijų kepenos, plaučiai, širdis ir sudaužyti kojų kaulai. Buvo viskas viename puode išvirta. Tai ėmė gaspadinė ir išrinko visus kaulus, paliko tik vien mėsą. Šią ji supjaustė į gabaliukus ir įdėjo į bliūdus arba į puodus. Paskui ji tą sriubą, kur mėsa buvo virusi, užpylė ant tos mėsos ir pridėjo druskos ir pipirų taip, kad kiekvienam patiko. Prašome irgi pabandyti!

(Bus daugiau)

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

TARVYDAI SUSILAUKĖ SŪNELIO

Praeitą šeštadienį M. Tver. žinutėje apie p. Tarvydus įvyko klaida. Žinutės pradžia turėjo būti tokia:

Martynas ir Margaret Tarvydai, gyvenantieji 2550 W. 110th Street, džiaugiasi sulaukę sūnelio. Naujagimis pavadintas Martynas Antanas. O Kristina ir Justinas Tarvydai džiaugiasi susilaukę anūko.

Atsiprašome dėl įvykusio nesusipratimo. —N. Red.

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

Kiekvieną naują patiekalą rasite pas
PAUL ir SYLVIA PETERSON,
Dundee miestelyje esančio
THE EVERGREEN
ir Palatine miestelyje esančio
THE SUPPER CLUB
savininkus.
PAUL PETERSON'S LOUNGE
Route 14, Crystal Lake, Ill.
Gausite puikiausią maistą, geriausiai maišytus gėralus.
Jei norite nakvoti, telefonuokite:
CRYSTAL LAKE 125

BUILT RITE CHIMNEY SERVICE
Chimneys Completely Reconstructed and Repaired.
ROOFING MATERIAL - SHINGLES
FLAT ROOFS - SIDINGS
Work done by experienced workmen.
FREE ESTIMATES
BE 7-0706
FRANK J. ROLL

Paveskite darbą patikimai bendrovei
Pravedame naujus elektros laidus, įvedame šviesą. Pasirašome sutartis elektrai prižiūrėti, taisome sugedusias vielas ir prižiūrėmie elektros naudojimą. Aptarnaujame elektros motorus, kontrolierius. Kreipkitės į:
MR. ELLIOTT
FLEIG ELECTRIC CO.
1317 MADISON ST.
GARY, INDIANA
GARY 5-7906

RUMSEY BUILDERS
Patyrę naujų namų ir garažų statytojai.
Atlieka įvairios rūšies namų naujinimo darbus.
KAINOS PRIEINAMOS
ĮKAINAVIMAI ATLIEKAMI VELTUI
Telefonuokite:
BENSENVILLE 1544

William Kizlaitis
gyveno 1319 So. 50th Ct., Cicero 50, Ill.

Mirė 1954 m. rugsėjo 5 d., 6:25 val. ryto, sulaukęs 70 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tryškių parap., Žemaičių krašte.

Amerikoj išgyveno 42 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Alphonse, marti Bernice, du anūkai: William ir Robert; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

Laidotuvės įvyks rugsėjo 9 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. William Kizlaitis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnus, Marti, Anūkai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. A. Petkus. Tel.: TOwnhall 3-2109.

Kazimieras Ulbas
4241 So. California Ave.

Mirė 1954 m. rugsėjo 6 d., 9:00 val. vakare, sulaukęs 66 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšių apskr., Žemaičių Kalvarijos parapijoje, Pasrojos kaime.

Amerikoj išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Marcelė, pagal tėvus Jundulaitė; 2 sūnūs: Antanas, marti Anna; 3 anūkai: John, Joyce ir Linda; sūnus George, anūkai: William ir Patricia; duktė Marcia, žentas Stanley Ervin; 4 anūkai: Stanley Jr., Russell, Sharon ir Scott; brolis Domininkas Ulba, brolienė Stella ir jų šeima; dėdė Antanas Gurin ir jo šeima; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Chicago Surface Union Lodge 241.

Kūnas pašarvotas Juliaus Liulevičiaus koplyčioje, 4348 South California Ave.

Ketvirtadienį, rugsėjo 9 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Kazimiero Ulbas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:
Duktė, Žentas, Brolis ir kiti Giminės.

Laid. direkt. Julius Liulevičius. Tel.: LAfayette 3-3572.

Mike Gaidelis
1840 W. 46th Street

Mirė 1954 m. pirmadienį, rugsėjo 6 dieną, 1:00 valandą po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Švenčionių aps., Vidiškių parap., Bajorų kaime.

Amerikoj išgyveno 42 metus.

Paliko nuliūdę: pusbrolis Mike Mickinis su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.

Ketvirtadienį, rugsėjo 9 d., 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Švento Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Mike Gaidelio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Pusbrolis ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel.: YArds 7-1741.

STANISLOVAS TOMKEVIČIUS
(TOMKEWICZ)
5120 SOUTH CENTRAL AVE.

Mirė 1954 m. rugsėjo 6 d., 9:00 val. vakare, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, kilo iš Pasvalio apskr., Vaškių parap., Vainekonių kaimo. Amerikoje išgyveno 43 metus.

Paliko nuliūdę: sesuo Ona Blavasčunas, jos vyras Stanislovas; dvi dukterys: Valerija Sablick, jos vyras Louis ir Bronislava Panzegraff, vyras Harold ir jų šeimos, ir daug draugų ir pažįstamų.

Priklausė Tėvų Marijonų Bendradarbių ir Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų ir kitoms draugijoms, buvo amžinas narys Lietuvių Jezuitų Rėmėjų draugijos.

Kūnas bus pašarvotas 5 valandą vakare John F. Eudeikio koplyčioje, 4320 So. California Ave.

Penktadienį, rugsėjo 10 dieną 8:15 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stanislovo Tomkevičiaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sesuo, Švogeris, Sesers Dukterys ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel.: YArds 7-1741.

KAROLIS POŽĖLA

mirė rugsėjo 4 d. 9:30 val. ryto.

Pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 8 d. Iš Ridiko koplyčios 1:30 val. po pietų bus išlydėtas į Lietuvių Tautines Kapines.

Liūdi: žmona Olga, brolis Juozas, brolio dukterys, kiti giminės ir draugai.

MAURICE TILLET,

KURIS BUVO ŽINOMAS KAIPO "ANGELAS"

Mirė jis rugsėjo 4 d., vadinasi, tą pačią dieną kaip ir Karolis Požėla. Pašarvotas jis P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Laidojamas jis bus kartu su Požėla Lietuvių Tautinėse Kapinėse trečiadienį, rugsėjo 8 d. Iš koplyčios bus išlydėtas 1:30 val. po pietų.

Tillet buvo prancūzų kilmės, gimęs Maskvoje. Jokių giminių nepaliko.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošlmams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

Rugsėjo 12 d., sekmadienį, 5:30 v.

RUDENS SEZONO ATIDARYMAS

Įėjimas nemokamai. Staliukus užsisakyti Liet. Auditorijoj VI 2-6172 Spalių 2 ir 3 d.

TORONTO VARPO CHORO 2 KONCERTAI

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

SHELL BENZINAS

5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533

Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai.

Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOŽICA ir V. PAALKSNIS

IŠĖJO ANTRAS METRAŠTIS

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija išspausdino

ANTRĄJĮ LITERATŪROS METRAŠTĮ

Jame yra prof. V. Krevės-Mickevičiaus, prof. Igno Šlapelio, Dr. V. Maciūno, Dr. P. Joniko, Dr. K. Griniaus, prof. Vl. Stankos ir kitų darbai.

Metraštis yra 363 psl. Kainuoja $3.00. Knygų pardavėjai gauna nuolaidą.

Metraščio reikalais rašykite:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS

DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

* * *

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272

STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Roosevelt Furniture

Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbyščių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% PAYING

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 ARCHER AVE.

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

Manfred Kyber

Baldūnas Žirzeklis

Vabalas Baldūnas su savo žmona Zuzuma nusileido į tulpės žiedą naktiniam poilsiui. Tai buvo raudonoji tulpė, nes Zuzumos nervai kitų spalvų, o ypač geltonosios, nepakėlė. Bendrai, reikia pastebėti, kad veikiai sutemo ir spalvos neturėjo jokios reikšmės, tačiau ponios Zuzumos nusistatymas buvo pats reikšmingiausias dalykas.

Baldūnas, sutraukęs po savimi visas šešias kojas, rengėsi užmigti.

— Baldūnai, — sako ponia Zuzuma, — jau visai sutemo, ar tu įsitikinai, kad mes miegame raudonoje tulpėje?

— Taip, ji yra raudonoji tulpė, — ramiai atsakė Baldūnas.

— Juk tu žinai, kad mano nervai nepakelia geltonosios tulpės? — pasitikrino ponia Zuzuma.

— Taip, aš tai žinau, — nuramino Baldūnas.

— Geltonosios tulpės yra biaurios, bendrai nesuprantu, kam auga tos geltonos tulpės? — nepatenkinta kalbėjo ponia Zuzuma.

— To aš nežinau, — pasiaiškino Baldūnas.

— Baldūnai, — sako ponia Zuzuma, — ar tu pastebėjai, kad kamanė Barbora žalmeškė storus kailinius šiltą dieną dėvėjo?

— Taip, aš tai pastebėjau, — sako Baldūnas.

— Ar tai ne beprotybė vasarą storus kailius dėvėti? Kodėl kamanės dėvi tokius storus kailinius?

— To aš nežinau, — atsakė Baldūnas.

— Baldūnai, kaip tu galvoji, ar netiktų man tokie stori kailiniai dėvėti?

— Gal būt, to nežinau, — samprotavo Baldūnas.

Kurį laiką tylu, vabalai buvo arti įmigio.

— Baldūnai, — nenurimo ponia Zuzuma, ar tu įsitikinai, kad tulpė susiglaudė, kad mes saugiai miegotume?

— Taip, aš įsitikinau, — sako Baldūnas.

— Baldūnai, — vėl sako Zuzuma, — geriau dar kartą patikrinki, ar tikrai tulpė susiglaudė?

Baldūnas užsirioglino į viršų ir vėl nusileido žemyn.

— Taip, tulpė yra susiglaudusi, — pareiškė jis po savimi sutraukdamas visas šešias kojas, besirengdamas užmigti. Kurį laiką buvo tylu.

— Baldūnai, — nerimo ponia Zuzuma, — ar tu pastebėjai, kad bitė Melita Darbštuolė trumpu švarkeliu vaikšto tokią šaltą dieną?

— Taip, aš tai pastebėjau, — ramino Baldūnas, — bet tu nesakai, kad diena labai karšta buvo!

— Kam aš turiu tvirtinti buvus karštai dienai, jei ji buvo visiškai vėsi, — nesutiko Zuzuma čiulptukais mosuodama, — argi ne kvailystė tokį lengvą rūbelį vilkėti vėsų vakarą? Kam kvailos bitės tokius plonus rubelius dėvi?

— To aš nežinau, — atsakė Baldūnas.

— Baldūnai, kaip tu manai, ar man tiktų toks lengvas švarkelis? — susidomėjo Zuzuma.

— Gal būt, to aš nežinau, — atsakė Baldūnas.

Tylu, vabalas buvo visai beužmiegąs.

— Baldūnai, — sako ponia Zuzuma, — ar tulpė bus tik neprasivėrusi?

— Ne, ji naktį neprasiveria, — užtikrino Baldūnas.

— Baldūnai, — sako ponia Zuzuma, — dar kartą įsitikink, ar tulpė tikrai neprasivėrė?

Baldūnas užsirioglino į viršų ir vėl nulipo žemyn.

— Ne, tulpė neprasivėrė, — sako po savim sutraukdamas kojas ir vėl snausdamas.

— Baldūnai, — sako ponia Zuzuma, — dėl ko tavo giminaitis karkvabalis Zacharinas Replė ėda tiek daug lapų?

— To aš nežinau, greičiausiai jis turi apetitą, — paaiškino Baldūnas.

— Baldūnai, — sako ponia Zuzuma čiulptuku modama, — tu turi žinoti, Baldūnai, tai juk šeimos reikalai. Antra vertus, labai šlykštu, kai giminaitis tiek daug ėda.

Baldūnas giliai atsikvėpė.

— Baldūnai, — sako ponia Zuzuma, — kaip tu galvoji, ar man sveika būtų tiek daug valgyti?

— Gal būt, to aš nežinau, — atsakė Baldūnas.

Tylu. Pavargęs Baldūnas veik miegojo.

— Baldūnai, — nerimo ponia Zuzuma, — tu tikrai žinai, kad tulpės naktį neprasiveria?

— Taip, aš tai žinau, — mieguistu balsu užtikrino Baldūnas.

— Baldūnai, — vėl tęsė ponia Zuzuma, — geriau dar kartą patikrink, ar tulpė neprasivėrė...

— Ne, to aš nedarysiu! — supykęs šaukė Baldūnas, — aš užtikrintai žinojau, kad tulpė neprasivėrė, nes ji visai nebuvo užsidariusi! Šita tulpė nėra raudona, bet ryškiai geltona. Stori kailiai ar plonas švarkelis tau visai netiktų! Jei tu tiek valgytum, kiek Zacharinas, pradėtum dar daugiau klausinėti nei dabar darai!

Baldūnas pirmą kartą savo vedybiniame gyvenime miegojo netrukdomas. Ponia Zuzuma pirmą kartą savo vedybiniame gyvenime akių nesumerkė ir pirmą kartą ji tylėjo. Tačiau ir be žodžių ji padarė nepakenčiamą naktį: pamokslškai mosavosi čiulptukais.

Vertė Mykolis

Žydai mini imigracijos sukaktį

Ateinantį sekmadienį prasideda ceremonijos paminėti 300 metų nuo žydų atvykimo į Ameriką. 1654 metais atvykę 23 žydai į dabartinį New Yorką (kuris tada vadinosi New Amsterdam).

Atitinkamas komitetas tam minėjimui ruošti yra ir Chicagoje.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

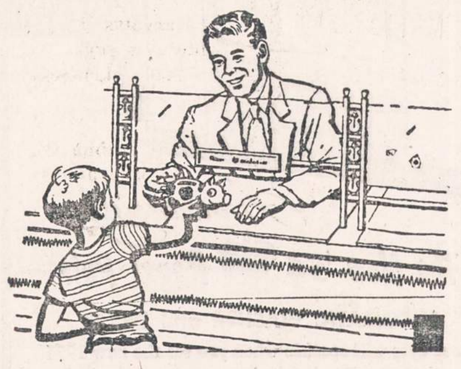

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones, pasiruošiusius jums patarnauti. Santaupos apdraustos iki $10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS
Telef.: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

Ofiso tel.: PRospect 8-2434

Dr. Teofilė Jurkūnas
DANTŲ GYDYTOJA
(Dentist)
2801 WEST 63rd STREET
Val.: 9-12, 3-5 ir 6:30-9. Šeštad. 9-1 išskyrus sekmadienius.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

Geriausiai atliekamas darbas
Pilni "Sheet Metal" darbai
Air-conditioning — Užlaikymas
Commercial — Industrial
Residential.
Jokio įsipareigojimo.
Skambinkite nemokamiems apskaičiavimams.
REEDER SHEET METAL
4518 West 63rd Street
POrtsmouth 7-9160

REUMATIZMAS

Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artritį ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Telef.: Ofiso ir Buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmad. tik nuo 5 iki 8 vak. Šešt. nuo 10 iki 12 ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3
šeštadieni 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija:
2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.
Ofisas: 334 W. 63rd St.,
Tel. WEntworth 6-5577
Ofiso val.: Kasdien 2—4 val. p. p., išskyrus Ketv. ir Šešt. nuo 12—1 p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

"Kamikai" auklėja nedorus piliečius

Prof. Witty, Northwestern universiteto psichinės auklėjamosios klinikos vedėjas, savo studijose sako, jog vaikų skaitomosios "kamikų" (comic books) knygelės auklėja blogus piliečius. Bent ketvirta dalis tų "kamikų" vaikuose keliantį neapykantą, agresiją ir smarkavimą. Jei "kamikų" skaitymo neatsveria geresnis skaitymas, kur labiau atidengiamos žmoniškos, humaniškos bei demokratiškos vertybės, vaikas gali pasirinkti smarkavimą ir agresiją vietoj normalaus žmogaus gyvenimo. Todėl tėvų ir auklėtojų yra rūpestis parinkti vaikams geresnių skaitymų doram laiko praleidimui.

Tačiau prof. Witty nemano, kad "kamikų" skaitymas atsilieptų vaikų mokymosi sėkmingumui.

Karščio rekordas

Darbo Diena šiemet, rugs. 6 d., buvo karščiausia Chicagos istorijoj: termometras rodė 97.2 laipsnio 3 val. 10 min. popiet. Žmonės bėgo į parkus ir paplūdimius, slėpdamiesi nuo karščio.

Ligšiolinis rugsėjo 6 dienos rekordas buvo 96 laipsniai. Šiemet jau buvo 35 dienos, kada temperatūra rodė 90 ar daugiau laipsnių.

Artimiausioj ateity buvo laukiama atvėsimo.

Daug užmuštų

Per Darbo Dienos savaitgalį Illinojuje žuvo eismo nelaimėse 19 žmonių, 6 nuskendo ir du žuvo kitokiose nelaimėse. Tuo būdu Illinojus nelaimių atžvilgiu užima antrą vietą visame krašte, tenusileisdamas pirmą vietą užėmusiai Texas valstybei, kur tuo laikotarpiu žuvo 20 žmonių.

Visame krašte žuvusių skaičius, dar nevisai galutinėmis žiniomis, buvo 347, taigi, nepasiekęs pranašautos 390 ribos.

Jaunam banditui nepasisekė debiutas

17 m. amžiaus Donald Burns, 548 N. Albany, darė pirmą bandymą apiplėšti, bet jam nepasisekė.

Jis įėjo į maisto krautuvę ties 438 W. 107th, vaizduodamas įpratusį plėšiką, visai ramiai. Ištraukė revolverį ir iš šeimininko, 60 m. A. Machak, pareikalavo atiduoti pinigus. Machak, tariamai pakluses, pasisuko į kasą ir, staiga ištraukęs iš jos revolverį, pareikalavo, kad Burns mestų ginklą iš rankos. Dar iššovė šūvį į grindis. Burns išmetė savo revolverį ir pasiliko bestovįs tam, kad policija jį nugabentų kur reikia.

Trūksta gailestingųjų sesučių

Chicagos valstybinė džiovos sanatorija, 1919 Tailor St., kuri kainoja 5 milijonus dolerių, vis dar negali gerai išvystyti savo veikimo, nes trūksta gailestingųjų sesučių.

Ligoninėje yra 483 lovos, bet jos negali dar būti visos išnaudojamos; iš 7 ligoninės aukštų, tik 3 tėra naudojami. Ligoninė teturi 20 sesučių, o reikia 60. Pacientų yra 160.

Dr. Pfuetze, ligoninės direktorius, sako, jog gail. seserys nerodančios noro eiti dirbti džiovos sanatorijoje. Administracija mano, jog vargu ar galima daugiau sesučių pritraukti, kol legislatūra nepakels jų atlyginimo. Dabar šiaip gail. sesutė gauna $300 — 330, o vyr. sesutės $330—360.

Ši ligoninė, kuri buvo atidaryta pernai metais lapkričio mėnesį, vis negali gauti pakankamo skaičiaus gail. sesučių. Planuojama ir ruošti atitinkamą gail. seserų mokyklą, palaikant ryšį su kitomis Chicagos gail. seserų mokyklomis.

Šiandien laidojamas Karolis Požėla

Šiandien, rugsėjo 8 d., laidojamas Karolis Požėla ir Maurice Tillet.

Juodu bus išlydėti iš Ridiko koplyčios, 3354 S. Halsted St., 1:30 val. dieną į Lietuvių Tautines Kapines.

Laukiama daugiau žmonių atsilankant į garsiojo imtynininko ir jo draugo bei mokinio Tillet kūno išlydėjimą į amžinojo poilsio vietą.

PALŪŽUS JAUNAI GYVYBEI

Rudenį krentą lapai ir iš gyvenimo pasitraukią žmonės mums sukelia mintis apie mūsų gyvenimo prasmę. Bet ypač jautriai paliečia mūsų širdis jauno žmogaus pasitraukimas iš gyvenimo. Rodos, liko nulaužtas gražios gėlės žiedas. Kas turėjo išaugti ir subręsti, liko užgniaužta žieduose.

Tokios mintys kyla mumyse, kai minime šį sekmadienį 18 metų amžiaus mirusio jaunuolio Alfredo Timpos, kurio kūnas penktadienį pusę antros po bažnytinių apeigų bus išlydėtas iš Ziono evangelikų liuteronių lietuvių parapijos bažnyčios. Alfredas suprato einąs link tako, kuriuo einant pereinama į anapus. Tad savo mieliems tėveliams patarė, kaip jį laidoti ir palydėti į paskutinio atilsio vietą.

Kviečiami jaunuoliai dalyvauti ketvirtadienio vakare 8 val. įvykstančiose Kruse Funeral Home budėtuvėse ir penktadienį, rugsėjo 10 dieną, palydint Alfredo kūną į kapų ramybės vietą.

Susimąstęs

Neskaitęs "Naujienų" šiądien visa diena

Tvarko lietuvių kapų reikalus

Praeitą sekmadienį, rugs. 5 d., Lietuvių Tautinėse Kapinėse įvyko direktorių posėdis, kuriame buvo svarstyti įvairūs administracijos reikalai.

Direktoriai, Balčiūnui pirmininkaujant, peržiūrėjo kelių komisijų raportus, paskyrė pinigus sąskaitoms mokėti ir nutarė šio mėnesio 19 dieną apžiūrėti visas kapines, kad galėtų pravesti reikalingus pagerinimus.

Paskyrė paskolą Nykai

Kapinių vadovybė nutarė paskirti paskolą Augustinui Nykai. Jis turi nusipirkęs žemės Lemont srityje ir statosi naują namą.

Paskola paskirta ir Povilui Daubarui, kuris statosi didelį mūrinį namą prie Archer ir Harlem gatvių, kur jų sūnus dabar gėles augina ir pardavinėja. Pats Daubaras prieš kelias savaites, bedirbdamas prie namo, kojas nusilaužė. Jis jau gerokai pasitaisė, bet vis dar negali vaikščioti.

—Reporteris

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią, viską rasi

Šachmatininkų sukaktuvinis turnyras

Justas Lieponis, Furniture Center Inc. įmonės vedėjas, ir J. Karvelis, prekybininkas, paskyrė gražias dovanas ruošiamo Chicagos Lietuvių S. K. "Perkūno" šachmatų turnyro nugalėtojams.

Šį rudenį sukanka penkeri metai, kaip Chicagoj įsikūrė lietuvių šachmatininkų vienetas. Ta proga ruošiamas jubiliejinis šachmatų turnyras, kuris prasidės spalio pradžioje, o dalyvauti jame galės visi šachmatų mėgėjai.

K.

GEGUŽIENĖ BUVO UŽĖJUSI Į NAUJIENAS

Bostono gyventoja Ona Gegužienė, Vinco Gegužio žmona, pasvalietė, antradienį buvo užėjusi į Naujienas, kad galėtų pamatyti, kaip prirašomas, renkamas ir spausdinamas dienraštis, kurį ji jau kelintas dešimtmetis skaito.

Gegužienė atvyko pasisvečiuoti pas savo pažįstamus ir apsistojo Cicero, Ill.

Jūsų knygų lentyna be Vinco Krėvės nėra pilna! Dabar yra geriausia proga tą lentyną papildyti Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos leidiniu Vincas Krėvė-Mickevičius. Jame Krėvės kūrybą vertina: V. Mykolaitis-Putinas, V. Maciūnas, A. Sennas ir kt. Šioje knygoje taip pat rasite intriguojančią "Pagundą", kurioje V. Krėvė vaizduoja savo kelionę Maskvon. Leidinio kaina tik $2.00. Knygą užsisakykite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

Protestantų jaunimo suvažiavimo pirmoji diena

Š. m. rugsėjo 4 ir 5 d. Chicagoje vyko lietuvių protestantų jaunimo suvažiavimas. Tikiu, kad apie pilną suvažiavimo eigą kas nors parašys smulkiau. Man knieti parašyti tik pirmosios suvažiavimo dienos įspūdžius.

Pirmosios dienos suvažiavimo pobūvis vyko 65 ir Racine gatvių kampe. Suvažiavimą po trumpos įžanginės kalbos atidarė Martynas Žvilius, pabrėždamas, kad į šį lietuvių protestantų jaunimo suvažiavimą atsilankė ne tik iš visos Amerikos vietovių jaunimas, bet ir iš Kanados.

Po to giedami Jungtinių Amerikos Valstybių ir Lietuvos himnai, palydint dūdų orkestrui.

Jaunimo suvažiavimo proga pasveikinimo žodį taria Lietuvos konsulas Petras Daužvardis. Tarp kitko, konsulas prašo visus bendromis jėgomis dirbti Lietuvos vadavimo darbą. Skelbti pasauliui, ypač per angliškąją spaudą, apie mūsų brolių ir sesių kančias užgrobtoje tėvynėje. Ypatingai konsulas išreiškė lietuvių protestantų dvasiškiams padėką už Evanstone krikščioniškųjų bažnyčių atstovų suvažiavime iškeltus baisius bolševikinių aziatų darbus Lietuvoje.

Toliau Jablonskio vedamas dūdų orkestras pagrojo tris daineles. Išraiškos šokį "Kur banguoja Nemunėlis" vykusiai atliko trys jaunos mergaitės. Gražiais įvairiaspalviais tautiniais drabužiais apsirengusios aštuonios mergaitės pašoka tautinį šokį "kepurinę".

Juozas Šikšnius perskaito savo kūrinį — feljetoną, kuriame aštriai pašiepiamos lietuvaitės, kurios per greit pasisavinusios įvairias madas, per daug pradėjusios tepliotis, ne tik gatvėje, bet ir bažnyčioje gumą kramtyti, šokiuose mėlynomis kelnėmis rodytis ir net gatvėse demonstruoti nuogas kiškas tik naktinėmis kelnaitėmis apsirengus. Žinoma, čia p. Šikšnius viską papasakojo feljetoniška forma, bet juk tas ir tikrumoje dedasi.

Collensville's oktetas dainavo tris daineles. Ypač labai gražiai skambėjo daina "O skambink per amžius vaikams Lietuvos..."

Tėviškės evangelikų parapijos gana didokas choras, daugiausia choro dalyvių tautiniais rūbais apsirengusių, sudainavo porą dainelių.

I. Kasparaitienės išmiklinti jaunuoliai ir jaunuolės puikiai pašoko tautinį šokį "Žiogeliai". Dar dvi mergaitės dainavo duetą. Gilų įspūdį darė, kada, gal būt, trejų metų mergytė, užlipusi ant scenos, žiūrovams rodydama tautiniais raštais austas juostas, gražiai pasakė eilėraštuką, kuriame nupasakojama, kad lietuvės iš geltono lino prisiausdavo puikių juostų, baltų drobių ir kitokių drapanų.

Suvažiavimo pirmoji diena užbaigiama išraiškos šokiu "Mėlynuoju Dunojum".

Programai pasibaigus, publika ilgai ilgai ploja. Po visos programos senimas pradėjo skirstytis namo, o jaunimas pasiliko šokiams. Tiesiog reikia stebėtis rengėjų ir programos atlikinėtojų ištverme ir pasiryžimu. Juk tiek rengėjai, tiek ir kiti programoje dalyvavę, dirbdami fabrikuose, suranda laiko taip gražiai pasirodyti.

Linkėtina šiam jaunimui daug, daug sekmės. **Stasys Juškėnas**

Menkas knygos mėgėjas, jei jis nežino lietuviškų raštų istorijos! Todėl įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškų knygų istoriją". Knygos kaina: kiet. viršeliais $3.00, minkštais — $2.50. Knyga jums bus pasiųsta, kai atsiųsite pinigus šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

Skaitykite "N-nas"

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Co.
2876 WEST CERMAK ROAD BISHOP 7-3333
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

VYRAMS GYVENANTIEMS ARTI MŪSŲ SANDĖLIO, TIES

636 West Cermak Road ((22nd St.)

Šie darbai yra:
* Stock and Order Fillers

Turi kalbėti, skaityti ir rašyti angliškai

Liberalios darbininkams lengvatos, kartu pirkiniams nuolaidos.

Kreiptis
636 WEST CERMAK RD.

Antradienį iki penktadienio imtinai 9:15 ryto iki 5 p. p.

MARSHALL FIELD AND COMPANY

BALDŲ APMUŠINĖTOJAI

Su pilnu ar nepilnu patyrimu. Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos ir susisiekimas. Galimi viršvalandžiai. Apmokamos atostogos, šventės. Ligonių apdrauda.

SKYLINE FURNITURE CO.

2315 Ogden Avenue

REIKALINGAS unijistas dženitorius. Šaukti Mr. Sukys, CAlumet 5-2521.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMI 3 kambariai arba 1 miegamasis 2 vyrams su 2 lovom ir virtuvės patogumais. Šaukti 5 val. vakare FRontier 6-2532.

IŠNUOMOJAMI butai, 3 ir 4 kambarių. 3003 So. Lowe Ave., 2 aukštas, priekyje. VIctory 2-1647.

REIKALINGAS pirmame ar antrame aukšte 4 kamb. butas. SEeley 3-4540, prieš 4 val. vakaro.

IŠNUOMOJAMAS didelis naujai atremontuotas biznio namas. Pirmame aukšte naujai įrengtas moderniškas restoranas, o viršuje geras butas. Centralinis šildymas. Kreipkitės į Aleksą Blinstrubą: SEeley 3-9453.

IŠNUOMOJAMOS KRAUTUVĖS tinkamos mažam bizniui. Šildymas garu, karštas vanduo. 4122 West Armitage Ave. $55 į mėnesį. 2007 N. Kedvale, $40 į mėnesį.
Phone DI 2-0505
Klauskite Mr. Ben Pasquini

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE

Atnaujina pasenusį namą, pripildo metams išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave GRovehill 6-4177

STOPPING A CHILD KILLER
By Science Features

Whooping cough, called the number one child killer in North America by the UN's World Health Organization, can almost be eliminated. Between 1940 and 1948 it was responsible for three times as many deaths as nine other infant diseases combined, according to the WHO. But modern vaccine and drugs now give parents new hope.

Children under five years of age are particularly susceptible to whooping cough and the majority of deaths occur among those under two. The disease is almost always serious, for it reduces the strength of the tiny sufferer, making him an easy prey to pneumonia and influenza.

Whooping cough, technically called pertussis, first masquerades as an ordinary cold, with running nose and eyes and a slight cough—at which time it is most contagious. Afterwards, as the coughing attacks develop, the child's attempts to breathe produce the characteristic whooping sound.

Antibiotic drugs are a useful weapon against this scourge. A recent report from the Bremen Pediatric Clinic in Germany said that "terramycin had an unequivocally beneficial effect." Complications were also reduced and 73 per cent of 85 whooping cough patients receiving the drug were "favorably influenced."

The best protection against whooping cough, according to most medical authorities, is obtained by vaccinating children when they are about six months old. A series of injections, often given with shots that prevent other serious diseases, usually make children immune for several years.

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

RESTORANUI REIKALINGA PATARNAUTOJA - PADAVĖJA
Kreiptis: 1743 So. Halsted St.
Tel. SEeley 3-9453

PATYRUSIŲ SIUVIMO OPERATORIŲ PRIE POWER MAŠINŲ
Geras atlyginimas.
Puikios darbo sąlygos ir susisiekimas.
Galimi viršvalandžiai.
Apmokamos atostogos ir šventės.
Ligonių apdrauda.

HOWARD PARLOR FURNITURE COMPANY
2315-39 Ogden Ave.

MOTERŲ mokintis kaipo slaugių padėjėjomis, taip pat reikia virtuvės patarnautojų. Turi kalbėti ir rašyti angliškai. Uniformos, valgis ir daugelis kitų priedų. Employment Office:
MOUNT SINAI HOSPITAL
1515 So. California Ave.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

GROSERNĖ ir mėsos parduotuvė. Nepaprastai gyva, beveik nauji šaldytuvai. Pirksite labai geromis sąlygomis. Jei pritruks pinigų, savininkas duos morgičius, o be to, ives jūs į bizį iki 2 savaičių. Nesuklysite pirkę.

Marquette Parke 6 kambarių stucco bungalow. Karštu vandeniu šildomas, 2 automobilių garažas ir greta statybai tinkamas sklypas. Kaina $16,500 su sklypu, o be sklypo $13,700.

2 aukštų medinis namas. $260 pajamų į mėnesį garantuota. Restoranas ir 6 butai.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

1) BRIGHTON PARKE parduodami du mūriniai namai po 2 aukštus, atskirose vietose. Viename 2 butai po 5 kamb., o kitame po 4 kamb. Be to abiejų namų rūsiuose yra dar po vieną butą. Taipgi turime nebrangių medinių namų.

2) PELNINGAS MID-WEST STORE. Mėnesinė apyvarta virš $6,000. Pigi nuoma: krautuvė ir butas 4 kambarių su apšildymu $150 mėn. Parduodama gausiai prekių ir visi geri įrengimai už prieinamą kainą.

3) ARTI S. ROCKWELL ir 59th St. mūro bungalow 6 kamb., 7-tas dengtam porčiui. Garažas. Po visu namu rūsys. Gazu šildymas. Įmokėti $6,000. Savininkas duos morgičius $11,000 15-ai metų. Moderniškai įrengtas butas tuojau galima užimti.

4) MARQUETTE PARKE 4 butų mūro namas. 2 butai furnišiuoti. Po visu namu rūsys. 3 mašinų mūro garažas. Mėnesinės pajamos $423. Įmokėjimas apie $10,000. Savininkas duos morgičius.

SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

MARQUETTE PARKE
Mūrinis bungalow, 6 kmb. $15,000
1½ aukšto, 7 kambarių $23,500
Mūrinis 2 butų, du po 5 kmb. $22,500
Groserne ir 3 butai $34,000
Gazolino stotis arba auto. dirbtuvė.
MITCHELL - MARKUNAS REALTY
2656 W. 69th St. PRospect 8-2151

TURI BŪTI PARDUOTAS, KAD LIKVIDUOTI PALIKIMĄ
3 aukštų mūrinis namas, keturi po 4 kamb. Pečiumi šildomas, krautuvė su duonai kepti pečiumi. Garažas dėl 2 trokų. 738 West 31st Street.
Sukys, CAlumet 5-2521

SAVININKAS parduoda 6 metų senumo 5 kamb. praplečiamą bungalow. 3 dideli miegamieji. Po visu namu beismontas, gazu šildomas, tile virtuvė. Žieminiai langai ir sieteliai. Graži apylinkė. 53 pėdų lotas. $19,800
1110 West 34th Place

9 KAMBARIŲ mūrinis namas, insuliuotas. Karštu vandeniu šildomas. Puikiame stovy. 2 karų garažas. Tuoj galima užimti. Savininkas.
527 NO. HAMLIN

PERSONAL
Asmenų Ieško

PAIEŠKOMA

Eugenia Naginionis, gim. Domin. Gimusi gegužės 22 d., 1919 m. Prašo atsiliepti ją giminės Vokietijoje Martha Jampilitz, gim. Domin., Langenberg, Rhld., Weststr. 34, Germany.